

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

ALAKÖSZENTELÉS PITTSBURGHBAN.

A PITTSBURGHI SZENT ANNA RÓM. KATH. TEMPLOM ALAPKÖVÉNEK SZENTELÉSE.

Felvirradt a várva-várt nagy nap. Mintha maga a természet is ünnepelni s örülni akarna, felvette legszebb köntösét. Valóságos májusi hangulattal köszöntött be a legtöbbször zordon és rideg március másodikika. A derült égből meleg sugárral mosolygott be a nap a helybeli magyarság ablakain s ahova csak betekintett, nagy készülődést, sürgést-forgást látott. Regi óhajok, vágyak és remények beteljesedésének ünnepe készült a katolikus magyarság olyan érzellemmel, mint a kertész, aki éveken keresztül gondtal és fáradsággal ápolt fájának első gyümölcsét látja megérni. Tíz évvel ezelőtt fogamzott meg az eszme a pittsburghi katholicus magyarság szívében, hogy templomot emeljen Isten dicsőségére s tanuja legyen a helybeli magyarság igaz vallásosságának s áldozatkészségének. Tíz hosszú esztendő nehéz küzdelme, fárad hatástan kintartása kellett ahhoz, hogy külső és belső nehézségekkel küzdve, a mai napon megérthette vágyait nemes fájának első gyümölcsét, a szent Anna róm. kath. magyar templom alapkövének letételét és felszentelését.

Sok héttel ezelőtt kezdődött meg az a munka, mely e nagy nap minél sikeresebb és fényesebb lefolyását célozta. Meghívók, bizottságok küldettek ki a helybeli és környékbeli egyházakhoz, kérvényeket az ünnepegyen valójára megjelölésre. A hitközségi tagok távollakó ismerősöket és rokonait hívták meg. S ezen igyekezetnek meg is lett méltó eredménye. Reggel kilenc óra tájban minden oldalról özönlöni kezdett a nép a gyülekezés helyére, a Marquette Hall elé s tíz óra körül néptömeg volt együtt, hogy végzet lehetett látni s fentartotta a Second Avenue villanyos forgalmát.

A rendező bizottság tagjainak nehéz munkát adott a néptömeg rendbe állítása a menetelésre, mely fél tizenegyre kezdődött.

Aki azt a menetet végig nézte, élte utolsó percéig feledhetetlen marad. Megkapó, elragadó, bámulatba ejtő volt szépsége, rendezettsége és hatalmas volta miatt. Legalább is egy mértföld hosszúsága volt a menet, melyben mintegy négy ezerre menő színmagyar nép vett részt. S ugyanolyan nagy tömeg várakozott már a templom helyiség előtt. Az összes idegenajku lakosság kitódult a járdára, vagy az ablakokból bámulta a páratlan jelenetet s csodálkozó szavakkal fejezte ki meglepetését a magyarság nagy számának, összetartásának, szerveztségének s hitbuzgóságának ezen nagyszerű megnyilatkozása felett.

A menet elején Vigóczky István vezetésével a festsói ruhában öltözött 22 magyar huszár lovagolt szép egyforma lovon. Huszárak a következők voltak: Takács András, Bérés Ferenc, Kocsis András, Kocsis István, Rabatin Viktor, Leskó József, Szászfy István, Ulrik István, Rémiás István, Vigóczky Sándor, Vigóczky János, Csemesz Károly, Ferencsik Antal, Ruby Mihály, Szabolcsik István, Köppler János, Pásztor György, Szöllösy István, Petroczy János, Benkó Sándor, Petrus József.

Ezeket követte a duquesnei magyar rézbanda s utánuk lépdel a Woodman of the World Előre osztályának szép egyenruhás csapata. Az iskolás gyermekek nagy csapatja után kö-

vetkeztek a megjelent egyetlek zászlókkal és jelvényekkel. A következő egyetlek vettek részt a menetben: A Verhovay Segély Egylet 34-ik és 277-ik fiókjai, a Petőfi Sándor Szövetkezet 32-ik pittsburghi osztálya, a pittsburghi Református Egylet anyaosztálya és glenwoodi fiókja, a homesteadi szent Antal egylet pittsburghi osztálya, a szent István király egylet pittsburghi osztálya, a McKeesporti Szűz Mária egylet pittsburghi osztálya, a szent Anna rózsafüzér egylet, a McKeesporti Szűz Mária anyaegetletének küldöttsége, a Woodman of the World magyar női osztálya, az Evergreen szász egylet Ambridge, Pa. Az egyetlek hosszú sorát követte az egybegyűlt magyarság szép négyes sorba felállott beláthatatlan hosszú oszlopa s végül a zenekar.

A menetelés a már említett Marquette Hall előtt kezdődött, Second Avenuen végig a Hazelwood Avenueig, melyen tovább a Lytle St. Elizabeth St.-en keresztül útra feljutott a Second Avenuera s vissza a Hazelwood Avenuera, melynek sarkán van a szent Anna hitközség birtoka és a Carnegie Library, melynek termében tartja ideiglenesen az istentiszteleteket. A menetelés mintegy háromnegyed órát vett igénybe s fél tizenkettőkor a menet elérte a templom helyiséget. Ekkor elkezdődött az alaköszentelési jelvények árusítása, melyekből egy darab negyed óra lefolyása alatt elkelt. Majd pedig bevonultak az egyetlek zászlói alatt a templomhelyiségbe, mely azonban csakolyan bizonyult a rengeteg tömeg befogadására, mert mindössze vagy ezer ember fér be. A többiek kint rekedtek a templomelőtli szép téren vagy pedig a félig készen levő tempombasement körül csoportosultak s várták az alaköszentelés megkezdését, mely a szent mise utánra, egy órára volt kitűzve.

A szent misét a hitközség plébánosa, ft. Erdőháti Menyhért szolgálta. Mivelhogy a nép mind nem férhetett be a templomba, az ünnepi prédikációt az alapkö mellett felléltott állványról tartotta ft. Fojtán József, windberi plébános. A prédikáció befejeztével a küldött püspöki helyettes, Rev. Stephen Walsh, felszentelte az alapkövet.

Az alaköszentelés befejeztével a jelenlevő rézbanda eljátszotta a magyar és az amerikai himnuszot és a nép sorakozva, visszamenetelt a Marquette Hall elé, hol azután a menetet felosztott s mindenki egy fényesen sikerült felejthetetlen nap emlékével szívében távozott. A jelenlevő egyetlek tagjait a hitközség előjárósága a nevezett Hallban megvendégelte s, megköszönte fáradozásukat.

A szentelés nemcsak erkölcsi leg, hanem anyagilag is nagy sikert jelent a hitközségnek. Több, mint 2000 dollárt tett ki a templomban és a körül végzett kollekta. Minden adakozónak neve s azon egyetleke is, a kik még csak ezután fogják beküldeni adományait, április hó első vasárnapján fog nagy ünnepély keretében elhelyeztetni az alapköben. Ezen nap nemcsak a katolikusok, hanem általában a pittsburghi összemagyarság ünnepe volt.

A bizonyítja ezt legjobban, hogy a pittsburghi református lelkész, Kalassay Sándor esperes, felmentette hivat az istentisztelet alól, csakhogy minél nagyobb számmal jelenhessenek

meg az ünnepélyen. Nem is hiányzott a református hitközség egy tagja sem s az egylet is teljes számmal vonult ki. Ugyintén a görög katolikusok is. Ha a magyarság ilyen szépen összetart, becsukja fülét a vallási türelmetlenséget hirdető oktalán szava előtt, akkor bármínő célt is tűz ki maga elé, azt feltétlenül keresztül fogja vinni.

Nagy nap volt ez, melynél nagyobb csak az lesz, midőn már kész templom felszentelésének napja köszönt be. S ha minden hitközségi tag megtérszi kötelességét templomával szemben, akkor rövid időn belül állni fog az amerikai magyarság egyik legszebb temploma, mely a magyarság és a hitélet dőnhetetlen bástyája lesz s melyben az utódok áldó imát fognak éretünk rebegni.

MÁRCIUS 15-IKE HOMESTEADON.

A Homesteadi Magyar Egyetlek, Egyházak és az Önképzőkör nagy bizottsága elhatározta, hogy 1848 március 15-ének emlékét ez évben is meg fogja ünnepelni.

A hazafias ünnepély a Carnegie Library nagytermében lesz megtartva vasárnap, március 16-án, délután 2 órakor.

A változott viszonyokra és magyar hazánk mostani helyzetére való tekintettel az ünnepély a helyzetnek megfelelő szellemben lesz megtartva.

Március 15-ikén az emlékét a magyar szívekben kitörőni nem lehet és ha szükséges volt hazánk ezen nevezetes korszakát a multban ünnepelni, még szűk seregesebb ezt mostani tenni, a mikor a világ nemzetek az Egyesült Államok elnökével az életük megegyezést keresnek a népek boldogulásának a biztosítására, azoknak a testvéri elveket az alapján, a melyeket hazánk történetében a március 15-ik szült s a mely elveket Magyarország már 70 évvel ezelőtt elvett véres harcokat folytatott s a mely elveket a magyarok legjobbjai martirokka lettek.

1848 március 15-ike nemcsak Magyarország, hanem a világ történelmében is olyan fényes betűkkel van feljegyezve, hogy azt még a mostani kedvezőtlen helyzetben sem tudják ellenségeink elhomályosítani s ezért szükséges e nagy napot megünnepelni tanúságtétel gyanánt, hogy az emberi szabadságért a magyar nép a multban is az elsők között küzdött és a jövőben is küzdeni fog.

A nagy bizottság ezután felkéri az összes homesteadi magyar egyetleket és egyházakat, hogy az ünnepély megtartását tagjaik, illetve híveik körében hirdetni sziveskedjenek.

Az ünnepély programja később lesz közhírré téve. A homesteadi Magyar Egyetlek, Egyházak és Önképzőkör nagy bizottsága.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel tudatom Homestead, Pa. és környéke igen tisztelt magyarságával, hogy szabóüzletemet 516 Heisel St. ről 514 DICKSON STREET-re, Homestead, Pa. helyeztem át.

Kérem a tisztelt magyarság további szives pártfogását. Kiváló tisztelettel PERÉNYI GYÖRGY, férfi szabad 514 DICKSON ST., HOMESTEAD, PA.

ELVESZETT.

Az alapkö szentelésénél Han-ka Istvánné elveszített egy pénztárcát, a becsületos megtaláló 5 dollár jutalomban részesül. 4345 Chatsworth Avenue, Pittsburgh, Pa. (márc. 6.)

OLVASÓINK NYOMDÁNKRÓL.

Tek. Tárkányi ur! Van szerencsém értesíteni, hogy a Verhovay Segély Egylet 210-ik fiókja részére készített nyomdai rendelés kitűnő, nagyon, de nagyon meg vagyunk elégedve a Magyar Híradó nyomdájának munkájával és tiszta szívünkkel ajánljuk és ösztökéljük egyetleket és egyházakat nyomtatványai beszerzését a Magyar Híradótól.

Miért? 1-ször. Mert kifogástalan kiszolgálásban részesíti a rendelőt. 2-ször. Méréskelt árt számít a munkájáért. 3-ször. A magyar szellem emelője és annak megvédője. Azt hisszük, hogy minden magyar, aki csak érezni tud, az tudja, hogy mit értehet a magyar. Tehát tisztelt magyar testvérek félre minden szemhunyorogással és ha kell hogy komolyan gondolkozunk, fel-emelt fővel járassunk, akkor kell, hogy a Magyar Híradó új-sága is ott legyen.

Teljes tisztelettel BARNÁ BALÁZS.

SIKERÜLT ÁLARCOS BÁL.

Közl: Erdőháti Lukács. A McKeesporti Magyar Liberty Zenekar mulatsága.

McKEESPORT, PA. Nagy sikerű álarcos bált rendezett a napokban a mckeesporti magyar Liberty zenekar. A bálon rendkívüli nagy számban jelent meg a magyarság McKeesportról és környékéről, férfiak és nők valamennyien szebbnél szebb jelmezben.

LIBERTY BONDOKAT

vezünk készpénzért. Teljes árat fizetünk. Nyitva este 9 óráig? Alexander & Co. engedélyvel működő broker. Standard Life Bldg., 504 szoba, Corner Smithfield és 4-ik Avenue, Pittsburgh, Pa. (Febr. 13.)

A BRADDOCKI NŐK BÁLJA.

Künnön sikerült táncmulatság BRADDOCK, PA. A Braddocki Erzsébet Királyné Magyar Női Bs. Egylet március 1-én nagyszerűen sikerült mulatságot rendezett a Turner Hallban. A bál erkölcsi és anyagi sikerét annak lehet főképpen tulajdonítani, hogy a lelkes nők sem fáradságot sem költséget nem kíméltek s a frissító italok kívül mindent összeajándékoztak, hogy a bevétel annál nagyobb legyen. Ezáltal természetesen tekintélyes összeggel gyarapították a pénztárat.

A derek adakozók nevei a következők: Hlobeczy Andorné, Varga Jánosné, Tóth Istvánné, Kuchta Imréné, Akerman Albertné, Szelezky Lászlóné, Daku Károlyné, Rakonczay Imréné, Keil Rudolfné, Virág Sándorné, Brvenyik Edéné, Vith Albertné, Szalkay Jánosné, Faith Antalné, Horváth Mihályné és Tóth Eszter.

NAGYSIKERŰ ÁLARCOS BÁL.

A Newarki, O. Első Magyar szent. István férfi és női Betegsegélyző, Temetkezési és Törzsgőz egylet 6-ik osztályának álarcos bálja. Közl: PAPP SÁNDOR.

KENMORE, O. — A fenti néven fennálló egylet Kenmore, Ohio-ban székelő 6-ik osztálya egy anyagilag, mint erkölcsi-leg fényesen sikerült álarcos bált rendezett március 1-én a Flüt-féle Hallban. Pompás jelmezekben jelent meg a bálon a fiatalok s a villanylámpa fénye olyan szin pompás képre esett, a melyben ritkán gyönyörködhet az ember. A jelmezeket bíráló bizottság nem félt adatot oldott meg, mely valóságos sikerült, hogy két első díjat tüzött ki a jelmezek között. Horváth Pál elnöke alatt a bíráló bizottság igen ügyesen dolgozott.

Az első díjat, egy női arany nyakláncot, benne három gyémántkövel, Dencsik Pálné nyerte el gyönyörű jelmezével. Dencsik Pálné egyébként is sokat dolgozik és fáradozik az egylet érdekében s nagy része van abban, hogy az egylet köztiszteletnek örvendő. Legutóbb is egy 24x16 nagyságú magyar nemzeti zászlót ajándékozott az egyletnek, melybe az egylet jelvénye is van himezve. Jel-

meze, mellyel az estély folyamán az első díjat megnyerte, magyar nőt ábrázolt, pompás nemzeti viseletben. A másik első díj nyertese Szabó Mária volt, ki a Szabadság szobrot ábrázolta. Arany gyűrűt kapott rubin kövel. A második díjat, egy doboz finom cukrot, Tóth Józsefné nyerte, ki menaszszonyának volt öltözve. A harmadik díjat Fischer István nyerte, ki "Uncle Sam"-nek volt öltözve. Egy doboz szivart kapott. A negyedik díjat Kószeghy János nyerte, mint vályogvető cigány. Szintén egy doboz szivart kapott.

A bíráló bizottság tagjai voltak: Horváth Pál, Tömör Antal és Udvardy József. Egy pár kendermagos tyukot pedig Gánes György váltott meg 5 dollár 50 centért, természetesen az ervelt részére.

A mit legelőli kellett volna említeni, a kis város polgármestere, M. Taylor is jelen volt a mulatságon s örömet fejezte ki Horváth Pál elnök előtt, hogy a kenmorei magyarok olyan szépen mulatnak. Megígérte, hogy máskor is eljön a magyarok mulatságára.

A mulatságon sok szép leány, sok szép asszony volt s így nem csoda, ha a megjeleneteknek nem csupán a fiatalja, de még az öregebbje is ugyan-csak összeültötte a bokáját. Gundel zenekara jó hangulatot teremtett s ez a hangulat mindig emelkedettebbé vált. Hiszszük, hogy a mulatságok a jövőben is ilyen szépen és sikeresek lesznek.

HIREK A HOMESTEADI ÉS VID. REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Sikerült tea-estély. — A ref. egyház női közönsége, néhány lelkes nőtag kezdeményezésére, szűp tea-estélyt rendezett a múlt szombaton este a református templom alatti iskolában. A helyvisz. szintült megérdeklődő közönséggel. A sz. estélyt maguk a női rangúak teljesítették és ugyan-csak ok díszítették fel a termet is megelőző napon igen izgalmasan. A tea felszolgálása közben Mrs. Hetey magyar misszionárius vezetésű és betanított mellett a gyermekek csoportja lépett elő és bájos közvetlenséggel adott elő két ének és dia log darabot. — Az estélyen, melyet a lelkes nyitott meg üdvözlő beszéddel, a Hymnusz éneklése után még Tamás Péterné Munkhollról egy szép szavalt előadásával és Kólysa Bertalán, Kólysa Bertaláné, B. Nagy János és Czokoczky Imre a Tavasz elmúlt kezdetű

Biztos hely Liberty Bondjának.

Az Ön Liberty Bondjának biztos helye lesz a mi nagy páncél szekrényünkben, melyet az Ön nevére bételve ingyenesen örökönk meg. A szelvényeket levél-jük minden hat hónapban s az összeget 4% kamattal az Ön javára írjuk. Ne rejtse el Liberty Bondjait vagy pénzét otthon. Önnek nincs olyan biztos helye, mint a milyen a mi bankunk. Jöjjön be hozzánk. \$1.00-ral lehet betétet nyitni.

Farmers Deposit Savings Bank

Fifth Avenue & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

Keresse az itt ábrázolt kutya-fejet a bank ablakain. —

4% kamatot fizet. Nyitva szombaton reggel 9 órától este 9 óráig. Vannak hivatalnokaink, kik beszélnek és irnak az Ön anyanyelvén.

TARALEK TÖBB, MINT 6 1/2 MILLIÓ DOLLÁR.

CHO-EC

Az egyedüli orvosság JÓTALLÁS MELLETT a férfi nemibetegségek ellen. — Akar öreg, akár elhanyagolt az Ön betegsége, az azonnal meggyógyítja. Irjon azonnal részletekért teljes bizalommal.

PAUL CHOWANEC 634 Maple Avenue, JOHNSTOWN, PA.

Fizessen elő a "Magyar Híradó"-ra.

Igazán Szereti Ön a Feleségét?

Ha igen, úgy nem szabad elfelednie, hogy neki szüksége van tavaszi ruhára vagy kabátára. — Egyetlen jó férj sem engedheti hogy felesége jó ruha nélkül menjen ki az utcára. — Nem horhát teli ruhát tavaszon. Hadd társulja meg a teli ruhát jövő telre s vásároljon neki ROSENBAUM NÁL TAVASZI RUHÁT.

\$19.75 **\$24.75**

Uj Tavaszi Kabátok. Uj Tavaszi Ruhák.

Igen kedvelt tavaszi kabát asszonyoknak és leányoknak. Gombbal és paszománnyal díszítve, serge és poplinból kényalata, beletérve tengerzöld, kék és fekete. — Nagyság 16-46-ig. Nagy választékunk van asszonyoknak és leányoknak való új tavaszi ruhákból. Paszománnyal és gombbal díszítettek, minden arnyalathban. Csinos minták tengerzöld és fekete színben. Minden nagysághban 16-44-ig.

Mielőtt bármit is vásárolna, menjen be a Magyar Osztályba s kérjen tolmácsot, ki tud az ön anyanyelvén beszélni.

THE ROSENBAUM CO.

THE STORE AHEAD IN THE CITY MARKET. Security Discount Stamp Redeemable in Merchandise or Cash. PITTSBURGH, PA.

A BROWNSVILLE, PA. ÉS VIDÉKI REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Keresztelések. COKEBURG, PA. — Deme János taktaharkányi (Zemplén m.) és Czifrák Zsófia büdszent mihályi (Szabolcs m.) illetőségű házaspár újszülött fia Andrást nevet kapott. Keresztülők gyanánt Balogh Ferenc és peje szül. Bori Ilona pittsburghi (Pa.) lakosok szerepeltek.

VESTABURG, PA. — Néh. Lajos Albert és Lingvári Juliánna tésői (Máramaros m.) származású szülők újszülött leánya Erzsébet nevet nyert a ke resztésében. A keresztülők tisztót Rudai Bálint és neje sz. Rozsnyai Veron vestaburgi lakosok töltötték be.

Készpénz Fizető Bond Ügynökség. Napi árfolyam szerint fizetünk a Liberty Bondokért \$50.00 és feljebb. Engedélyezett tőzsdéi ügynökség. 309 Penn Building, 708 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. — Hivatalos órák d. e. 9-től este 6 óráig.

MAGYAROK AMERIKÁBAN. NAGYBAN FOSZTOGATNAK A HIÉNÁK.

VIGYÁZZON MINDENKI A MEGTAKARITOTT PÉNZÉRE
ÉS NE ADJA ODA A HIÉNÁK BANDÁJÁNAK.

Lapunk legutóbbi számában részletesen foglalkoztunk azokkal a becsapásokkal, melyeket a Kepecs Jenő, Fleischman Gyula és Greenbaum F. Vilmos tulajdonát képező Iron City Realty Company nevű pittsburghi cég követett el. Cikkünkben hivatkoztunk a Canonsburgban megjelenő angol nyelvű lapotársunk közleményére, melyben az illető lapotársunk azt bizonyította be, hogy a Kepecs és társai tulajdonát képező telekügynökség hamis jogcímek alatt adott el telkeket a magyaroknak és más bevándoroltaknak, vagyis mint lapotársunk írta "hamis jogcímek alatt fosztogatták őket." Azon bűnügyi feljelentésre, melyet két bevándorolt tett az illető telekügynökség ellen, Kepecsek megszépítettek és siettek az ügyet rendezni, nehogy a büntető törvényszék elé kerüljenek.

A lapunk múlt számában közölt cikk nagy és mély hatást keltett mindenfelé. Több levél van a birtokunkban, melyekben írói köszönetet mondanak nekünk, hogy oly erővel mutattunk rá a telekvindler becsapására s kérnek, hogy a magyarság nagy érdekeit szem előtt tartva, folytassuk továbbra is a nyom irását és hozzunk az amerikai magyarság tudomására minden olyan esetet, mely a becsapásokat célozza. Egyik olvasónk pedig olyan dolgot hoz a tudomásunkra, mely egyenesen fellázító és felháborító. Azt írja lapunknak ezen barátja, hogy a telek és részvényszédelgők vakmerősége ma már nem ismer határt s ha sikeresen akarnak ellene védekezni, úgy csakis a törvény védelmét kell igénybe venni. A különféle részvények és telekügynökök ugyanis jobban a gyárak kapui elé merészkednek, különböző felhívásokat osztogatnak, melyekben telket vagy részvényt kínálnak eladásra, és azzal fenyegetik meg a bevándoroltot, hogy elveszíti a munkáját az illető gyárban, ha nem vásárol az általuk kínált részvényekből vagy telkekből. Nem egyszer megtörtént, hogy a munkáját feltő szerencsétlen bevándorolt lépve ment s a kényszerítés hatása alatt telket vagy részvényt vásárolt. A hiéna pedig markába nevetve állt odább. Hát ennél kegyetlenebb és aljasabb fosztogatást képzelni sem lehet. Ha már itt tartunk, úgy nem a bíróságnak, hanem a törvényhozásnak az intézkedésére van szükség s a szükséges lépéseket meg is fogjuk tenni, mint azt alább kifejtjük.

Lapunk egy másik olvasója, Tóth Aladár, a pennsylvániai Brownsvilleből ír levelet, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

Magyar Híradó Szerkesztőségének
Pittsburgh, Penna.
Tisztelt Szerkesztő Ur!

Vidékünkön mint a saskajárás úgy járnak a hiénák. Telek s részvényjegyzésekkel 500—1000 dollárig terjedő összegeket csalnak ki a hiszékeny néptől s mondani sem kell, hogy az áldozatok legtöbbször a magyar bányászok.

Igen üdvös dolog lenne, ha folytatná cikksorozatát az ilyfajta csalások megállítására céljából s különösen a Brownsville s Uniontown környéken lakó olvasói figyelmét hívná fel, hogy sem Iron City, sem másféle lokotok ne vegyenek, ugyisint ne hagyják magukat kizsebelni azon csalók által, akik olaj, bánya, autómobil s más fajta részvények jegyzésére hipnotizálják áldozataikat s mindjárt megrepedezik becsületes munkájával megszerzett pénzüket.

Tisztelettel

TÓTH ALADÁR.

Egy másik olvasónk, Ronyecz János, Ambridge, Pa. pedig azt jelenti, hogy egy gyógyszer hiéna járt a bányaplézőkön s eret vágott, akin csak lehetett. A kutyvalék azonban nem használt senkinek. Bizonyára értéktelen folyadék volt, közönséges víz, beleöntve valami ártalmatlan anyag, mely szint az neki. A hiéna címe s azon cég, a melynek utazott, kezeink között van s alkalomadtán felhasználjuk.

De jött hozzánk levél az egyik ismert banktól is, melyben megzivilendő dolgokat találunk. Az tűnik ki ugyanis belőle, hogy gyakran maguk a bevándoroltak is hibásak, mert nem fogadják meg a jót tanácsot és tudatosan a vesztükbe rohannak. Egy román embernek, írja az illető bank, mintegy két ezer dollár megtakarított pénze volt a bankban. Szorgalmas, dolgos embernek ismertük, aki a pedájának azon részét, melytől meg tudott takarítani, pontosan behozta hozzánk minden hónapban kétszer. Körülbelül egy hónappal ezelőtt történt, hogy egy hétfői napon ügy délelőtt 11 órakor egy ügynök társaságában állított be hozzánk. Betevőnk elmondotta sugárzó arcával, hogy milyen szerencsés vételt fog lebonyolítani avval az emberrel, akivel bankunkba jött. Megkérdeztünk tőle, hogy mi lesz az a szerencsés vétel s elmondotta, hogy olaj részvényeket fog vásárolni. Kell neki erre a célra 750 dollár a betétjéből és pedig azonnal. Mi megmondottuk neki, hogy a pénz rendelkezésére áll s pár perc alatt kikaphatja, azonban óva intjük attól, hogy részvényt vegyen. Emberünk kissé habozni kezdett, de ez csak rövid ideig tartott. A vele volt hiéna is többször oldalba lökte, hogy neki sietnie kell, ne habozzon sokat. A vége az lett, hogy a 750 dollárt kivette a bankból. Egy héttel ezelőtt újra benn volt az emberünk, de láthatóan megsápadva. Az első pillanatra látni lehetett, hogy sokat töprengett és gondolkodott. Azután elmondta, hogy már más helyen is felokosították s tudja, hogy becsapták. A 750 dollárból természetesen egy centet sem fog látni sohasem. Jellemző, hogy midőn figyelmeztettük a részvényvásárlás következményeire akkor, midőn a hiénával nálunk járt, azt mondta: Igazán becsapnak? Tehát tudta, hogy meglepetés érheti és mégis belement a bizonytalan, sötét veszélyes üzletbe.

Biz ez sajnos dolog, de hát el kell az ilyen eseteket is mondanunk, ha pártatlanul és teljesen igazságosan akarjuk a kérdést megvilágítani. Azt mutatja ez, hogy a hiénák nagy rábeszélő tehetséggel bírnak, annyira, hogy el tudják hallgattatni a józan ész szavát. Azért van tehát szükség arra a felvilágosító, oktató és tanító munkára, melyet lapunkban fejtünk ki.

Az itt előadottak nyilvánvalóvá teszik, hogy a bevándorol-

tak és első sorban a magyarok ezreinek és tízezeinek a becsapását meg kell akadályozni. Meg kell gátolni azt, hogy az amerikai magyarság szabad préda legyen s hogy a dologtalan svindlernek százaai tetszés szerint csaphassanak le keservesen keresett dollárjaikra.

A Magyar Híradó azon elhatározásra jutott, hogy a magyarság érdekeinek megvédelmezése végett elsősorban Pennsylvania állam törvényhozásának a segítségét kéri ki s ha Harrisburgban törvényt hoznak a bevándorlók kifosztásának megakadályozására, úgy valószínű, hogy a többi államokban is sikeresen fog menni a dolog.

Hogy az amerikai magyarság érdekében sikeresen dolgozhassunk, felkérjük mindazokat — akár előfizetői a Magyar Híradónak, akár nem — hogy küldjék be hozzánk azon Deedeket, melyeket telekeladásról kaptak és azon részvényeket, melyeket kifizettek. Küldjenek be hozzánk minden nyomtatványt, melyet megőriztek s melyek telekeladásra vagy részvényvásárlásra szolgálnak fel őket. Küldjenek be hozzánk leveleket, melyeket telek ügynökségektől vagy részvény eladásával foglalkozó cégektől kaptak. Vagyis juttassanak hozzánk minden olyan iratot, melyet sikeresen használtunk az amerikai magyarságon élősködő hiénák megfékezésére. Minden levelet s minden iratot pontosan megőrizünk és vissza fogjuk származtatni küldőikhez.

Mi teljes őszinteséggel akarunk dolgozni az amerikai magyarságért és hisszük, hogy első sorban azok lesznek mellettünk, akiknek érdekük az, hogy a hiénaskodás megszűnjön.

HALVA TALÁLT MAGYAR.

Lapunk Epton, Pa. képviselője, Mankó István, egy honfitársunk hirtelen történt haláláról értesít bennünket. Február hó 19-én történt, írja Mankó István, hogy Emőd Lajos magyar munkás elutazott Clevelandból, hogy Epton, Pa. jöjjön. Finlemben meghalt az egyik szállodában s reggel midőn költeni mentek, halva találták. Emőd Lajos a Gömör megyei Hárskút községben született s 45 esztendő volt. Odahaza felesége s négy gyermeke maradt. Ha valaki érdeklődik az elhunyt iránt, úgy írjon Mankó Istvánnak, Box 94, Epton, Pa. s küldjön válaszlevelet neki.

ÉRTESETÉS.

Tudatjuk Akron, Ohio és környéke t. magyarságával, hogy lapunk képviselőt Papp Sándor ur volt szíves elvállalni, ajánljuk Papp Sándor urat a magyarság szíves jóindulatába és kérjük támogassák őt nehéz munkájában.

A Magyar Híradó kiadóhivatala.

KERESZTELÉS.

PITTSBURGH, PA. Major Jánosnak, az ismert pittsburghi üzletembernek és neje Szabó

Zsófiának újszülött kis fiát az elmúlt szombaton keresztelték meg a pittsburghi róm. kat. plebánus Béla névre. Keresztszülők voltak Aranyos József és neje Szabó Erzsébet. Keresztelés után vig lakoma volt a boldog szülők otthonában.

HELYREIGAZÍTÁS.

Lapunk legutóbbi számában, a Petőfi Szövetkezet pittsburghi zászlószenteléséről hozott közleményünkbe hiba csuszott be. Azt írtuk ugyanis, hogy az újonnan felszentelt zászló keresztanyja Gáll Mihályné volt. A tévedést ezennel helyreigazítjuk, mivel a zászló keresztanyja Novák Ferencné, az egytel egyik derek tagja volt.

PANASZOS LEVÉL.

Egy magyar leány, aki magyar nemzeti viseletben s magyar zászlóval jelent meg a Pittsburghi Magyar Körnek a Moose Templeben legutóbb megtartott jelmez bálján, levelet küldött be hozzánk. A levélben panaszt emel az ellen, hogy magyar nemzeti viseletét kiegészítő magyar zászlóját gyönyörű megjegyzések tárgyává tette a Kör több tagja. Nem tudjuk, hogy mi történt ott a jelmezbálon, de tekintet nélkül a levelet már azért is köz-

readjuk, mivel olyan okos és lelkes megállapítások vannak benne, hogy megzivilenedik sokan. Ime a levél:

Tisztelt Magyar Kör! — Mivel a multkorai jelmezbálon több nem helyeselték és félreértették a magyar zászlóval való megjelenésem, azért kötelességemnek tartom Önöket felvilágosítani. Első sorban is nem jöttünk mi ottan össze valami lázító gyűlésre. Az egy jelmez bál volt, a hol mindenféle népviseletet és jelmezt be lehetett mutatni. Én a magyar nemzeti jelmezzel úgy néztem volna ki zászló nélkül, mint a katona fegyver nélkül. És azt nem tudom fölfogni, hogy miért nem lehetne csak éppen a magyar zászlót egy jelmez bála elvinni, hiszen a magyarok nincsenek ellenséges viszonyba az Egyesült Államokkal s hogyan kívánhatjuk és kérhetjük mi Wilson elnököt arra, hogy segítse a szegény magyarokat, ha mi magyarok nem becsüljük meg a magyar nemzet zászlóját. Én az Amerikai törvényeket tiszteletben tartom és a sarkamon ott is volt a kis amerikai zászló hódolatom jeléül. Biztos vagyok benne, hogy bármelyik amerikaiinak van annyi esze, hogy azért egy nemzetet sem fog lenézni, a miért a sajtó jelmezt és zászlóját bemutatja a saját társaságában. Hiszen ha valaki még a német császár jelmezt venné föl, azt sem akasztanák föl, sőt ha jó komikus volna még díjat is kapna.

Egy szocialista férfi pedig azt a megjegyzést tette, hogy éljen a magyar köztársaság, nem a haza. A magyar köztársaság is élhet a hazával együtt, de anélkül nem, mert ha a magyarok nincs hazája, országja, akkor bizony a tótok közt senki sem alapíthat magyar köztársaságot. És fog is élni a Haza és kívánom is hogy éljen. A sors engemet ide vetett és én hű vagyok és maradok is fogadott hazámhoz, mert bármilyen sorsra is jutok itt, nem megyek soha az országba. De fogadott hazám iránti hűségem mellett sohasem fogom elfelejteni és megtagadni a magyar haza iránti tiszteletemet. Ha minden magyar velem együtt érezne és nem tagadná meg magyar voltát és származását, ha volna köztünk össze-

Az Ön pénze biztos ezen bankban.

Az Egyesült Államok kormánya tiszteletben tart minden magán jogot, úgy a saját polgárait mint a külföldi államok alattvalóit. Semmi körülmények között nem foglal le bankbetétet vagy más magán tulajdont, a melyhez a nemzetközi szabályok és ezen ország törvényei nem adnak jogot.

Tartsa pénzét e bankban, a hol biztonságban van.

MELLON NATIONAL BANK

**KÜLFÖLDI OSZTÁLY. 411-413 FIFTH AVE.,
PITTSBURGH, PA.**

BETÉT \$100.000.000 FELÜL.

tartás, egyesülés, akkor több öv. Markovics Ferencné szül. becsülete volna a magyarnak Simkó Mária anyósáról, Molnár Ferenc, Molnár István, Simkó István, Simkó János, Simkó Sándor, Simkó Mihályné, Sztar Kovács György, Kanalas Sándor né. Simkó Mária és Kanalas Sándor sógorairól és sógorainak haza dicsőségének az elmulásáról, valamint ezeknek családjával a mi dicsőségünknek és becsületünknek vége.

Magyar zászlós nő.

A MUNKA VÁRTANUJA.

CLARVILLE, PA. — Velelten bányszerencsétlenségnek lett áldozata a gyulaházi (Szabolcs m.) születésű Somogyi György honfitársunk, akire egy közikla oly végtelenen zuhant, hogy nvomban szörnyet halt. Negyvenkét évet élt, a melyből tizennégy esztendőt töltött Amerikában. Temetése a kiterjedt rokonság általános és őszinte részvéte mellett folyt le. Az egyházi szertartást Székely Sándor, brownsvillei, Pa. ref. lelkész végezte. Buszcsutatójában a következőkről tett említést: Markovics Mária, özevgyről, Mária, Julianna, György, Erzsébet, István és János arvaságra jutott gyermekeiről. Lakatos Eamuelné szül. Jene Julianna édes anyjáról, Somogyi Ferenc testvéréről, járn.

ELTÜNT MAGYAR.

McKEESPORT, PA. — A Liberty Way-n volt burdon a Pusztadobi, Szabolcs megyei származású Feecske József. — Febr. 15-én, egy kis itókáért — a mint ő mondotta — ment el s azóta még nem tért vissza, sem életjelt nem madott magáról. Honfitársai, akik az esetet elbeszéltek, aggodnák, hogy valami balesetnek eshetett áldozatul, mert ruhája s munkája van, de semmiért sem jelentkezett s mindig pénzzel szokott járni.

BASEMENTÜNK ÖT ÉVES JUBILEUMA

BASEMENT ÜZLETÜNK FENNÁLLÁSÁNAK ÉVFORDULÓJÁT NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁSSAL ÜNNEPELJÜK MEG.

Basement üzletünk fennállásának 5 esztendeje alatt az volt mindig az elvünk, hogy vásárlóink mindent várolohassanak nálunk és pedig a legjobb minőséget a legalacsonyabb áron. Elvünk nagy sikert aratott s az igazi bizonyítéka ennek, az hogy BASEMENT ÜZLETÜNK rendkívül megnövekedett s vevő közönségünk folyton jobban kedveli.

A "Big Store" minden osztálya képviselve lesz ezen az évforduló kiállításán. Ne hanyagolja el az alkalmat, mely pénzt jelent önnek. Lehetetlen, hogy minden eladásra kerülő árut megnevezzük itt, azért tehát legokosabb, ha eljön hozzánk s meggyőződik arról a nagy olcsóságról, melyet ezen kiállításán felajánlunk önnek. Ezen ajánlat egy évig marad érvényben.

Ön pénzt és időt takarít meg, ha korán jön s bemegy először a MAGYAR OSZTÁLYBA, mielőtt vásárolni kezdene s a mi magyar tolmácsaink az Ön anyanyelvén segítenek önnek bevásárolni.

NEHÁNY OLCSÓSÁG AZ ÓRIÁSI ÁRURAKTÁRUNKBÓL.

<h4 style="text-align: center;">Bluzok.</h4> <p>Georgette Crepe bluzok, fehér, húszszínű s homok színűben. Nagyság 36-46-ig. Értékük \$2.98.</p> <p style="text-align: center;">ÁRA \$1.65.</p>	<h4 style="text-align: center;">NŐI RUHÁK.</h4> <p style="text-align: center;">Megtakarítás 25-50%-ig.</p> <p>Selyem dresszek, fel \$15-ig, most ... \$ 5.95 Selyem dresszek, fel \$25-ig, most ... \$10.65 Ruhák fel \$30.00-ig, most ... \$18.95 Szoknyák, most ... 95c</p>	<h4 style="text-align: center;">FÉRFI RUHÁK.</h4> <p>Férfi öltönyök Értéke \$25.-\$35-ig MOST \$18.75</p> <p>Minden felsőkabát Basement üzletünkben. Értéke 20.00-32.00-ig, most \$15.00</p>	<h4 style="text-align: center;">Női Kalapok</h4> <p>A legújabb divat Diszített kalapokban. — Értékük \$3.98-\$4.98-ig. MOST \$1.85</p> <p>MUNKÁS NADRÁGOK \$1.79. Munkás ruha és Jacket 95c.</p>
--	---	--	--

Évfordulói ebéd március 6-án, a BASEMENTI étteremben. Sült töltött csirke, Lima bab, kenyér és vaj, kávé, tea vagy író, ice cream és sütemény 40c.

MAGYAR OSZTÁLYUNK a BASEMENTBEN van,
az 5-ik avenuei bejáratlól jobbra.

MAGYAR HIRADÓ
 Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
TÁRKANYI BELA
 Telephone, Bell phone: Hazel 466 R.
3905 SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

HUNGARIAN HERALD
 THE LARGEST HUNGARIAN WEEKLY IN UNITED STATES.
 ISSUED EVERY THURSDAY.
 Subscription rate one year \$1.50.
4805 SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Editor and Publisher:
B. T. TARKANYI
 Telephone, Bell phone: Hazel 466 R.
 Entered as Second Class Matter May 4, 1909 at the Post Office at
 Pittsburgh, Pa. under the Act of March 8, 1879.

MI TÖRTÉNIK A HÜSÉGLIGA SZÉTOZTOGATOTT PÉNZÉVEL?

A "Magyar Híradó" is hajlandó jótékony célra fordítani a hirdetésekért kapott 110 dollárt ha az összes lapok így cselekednek.

A Pittsburghban megjelenő Magyar Világ című heti lap kiadója pár héttel ezelőtt elhatározta, hogy azt a 19 dollár 80 centet, a mit a Hüségliga kapott hirdetések fejében, visszaadja az amerikai magyarságnak. A lap abban a meggyőződésben, hogy ezt a pénzt valamilyen jogtalanul vette föl, szabadulni igyekszik tőle, egyáltalán azonos ügyes taktikával érkező tőkét kovácsol belőle magának, ami tekintve azt, hogy mindössze 18 dollárjába kerül, egyáltalában nem drága mulatság. Föl merjük ugyanis tételni, hogy ha százokról vagy pláne ezrekről lenne szó, a lelkiismeret sokkal kisebb mértékben furdalna a lapírókat, sőt bátrak vagynak sejtetni, hogy a visszaszállás indítvány meg sem született volna.

Mivel azonban a felhívás elhangzott és a lap február 22-i száma egyenesen hozzánk beszél, mint egyike azoknak a lapoknak, a melyeknek sehogyan sem tessék a Hüségliga volt vezetőjének gazdálkodása, itt a nyilvánosság előtt mondjuk el a magunk mindanivalót.

A "Magyar Híradó" a Hüségliga hirdetésait teljesen jóhiszeműen fogadta el s ugyanilyen jóhiszeműen közölte is. Korántsem azért a pénzért, amivel a hirdetések megfizették, hanem azért, mert hittünk benne, biztunk benne és az amerikai magyarság olyan erkölcsi testületének tartottuk, a melynek egyenes, becsületes működésére a magyarságnak olyan szüksége van, mint a falat kenyérre, mert hallottuk Konta Sándornak szép baritonhangon kijelentett ama szavait, hogy: Ebből a pénzből nem fog ellopni senki egy centet sem, mert nem amerikai-magyar módra fogják kezelni és végül azért, mert sejtjük sem volt arról a galád megállapodásról, a melyet Konta Sándor a saját lobogó bajuszára kötött a magyar napilapok gazdáival, a melynek értelmében az összes befolyó pénzek 70 százalékát már előre odaigérték, sőt később oda is adta nekik. Ha tudtuk volna, hogy a hazafias mozgalom látszólag mocsokatlan leple mögött milyen piszkos üzletemek folynak, bizsithatunk róla mindenkit, hogy mi lettünk volna a legelső, akik igyekeztünk volna fölnyitni a magyarság szeméit s ebbeli törekvésünkben még az sem gátolt volna bennünket, hogy a Hüségliga abban a tudatban, hogy az amerikai kormány védelme alatt úzi a maga játékait, ugyancsak értett a fenyegetőzéshez és a dorong forgatásához is.

Hasonlóképpen biztosítottuk róla mindenkit, hogy ha a Hüségliga ingyen kérte volna azokat a szolgáltatásokat, a melyeket tettünk, a legszívesebben megtettük volna ezt is. A Magyar Híradó ugyanis sohasem tartozott azok közé a tényezők közé és nem is fog tartozni soha, a kik vagy a melyek minden egyes magyar mozgalomban újabb fejőstehent látnak, a mely elsősorban és legelőször a Hüségliga támogatni, a meddig biztosítva van a befolyó pénzek nagyobb részének az ő zsebükhöz való önzölése. Mi becsületes szándékkal álltunk a Hüségliga mellé, mindjárt a legelső között, de ugyancsak a legelső között voltunk, akik ellen fordultak akkor, amikor az alarc lehullott róla, amikor kiderült, hogy az egész mozgalom elsősorban a napilapok érdekszövetsége, volt az amerikai magyarságnak egy új formában való kiszélesítése.

Mikor erre az igazságra rájöttünk, ugyanakkor mi is tisztában voltunk vele, hogy a magyarság összeadott pénzét jogtalanul herdálták el a hülsen sáfárok, valamint tisztán láttuk azt is, hogy a Szabadság és az Amerikai Magyar Népszava kivételével minden egyes magyar lap jóhiszeműen vette föl a hirdetési összegeket. S ebben a tudatban a mi meggyőződésünk is az volt, hogy az a pénz senkit más jogosan meg nem illet, mint azt az amerikai magyarságot, a mely ha nem is nagy lelkesedéssel, de mégis jóhiszeműen összadta.

Laptársunk kezdeményezését ezért jónak és helyesnek tartjuk és kijelentjük, hogy a Hüségligától kapott 110 dollár 95 centet a Magyar Híradó is hajlandó visszaadni az amerikai magyarságnak, azzal a feltétellel, hogy az magyar jótékony célra fordíttassék.

Ezt az összeget még laptársunk mostani fölszólítása előtt letétbe helyeztük a pittsburghi First-Second National Banknál.

Annak, hogy a pénz deponálásában nem követtük laptársunk példáját és nem a Verhovay Egylet központjához küldtük be az összeget, szintén megvan a maga oka. Még nem felejtettük el ugyanis, hogy Berkó D. Géza magyar vezérünk igazi fenyegetések, aki az adott szövegszerű támaszkodva korántsem hajlandó megelégedni az eddig kapott ezrekekkel, hanem még a megmaradt 6000 dollár 35 százalékát is követeli, annyira, hogy még pórt is hajlandó indítani a Liga ellen. Erre

a csinos lehetőségre tehát készen kell lennünk nekünk magunknak is. Mi ezt a 110 dollárt szívesen visszafizetjük, ha az csakugyan magyar jótékony célra lesz fordítva, de azt már igazán nem szeretnénk megérni, hogy Berkó testvér még erre is rátegye a kezét és ennek 35 százalékát is magának kerekítse be belőle.

Az összeget tehát hajlandók vagyunk visszaadni s mint mondtuk, félre is tettük már, de átadni csakis akkor fogjuk, ha az összes lapok, a melyek pénzt kaptak a Hüségligától, hasonlóképpen hajlandók lesznek a kapott összegek visszaadására.

Az amerikai magyar lapok közül márt többen igen kemény szavakkal ítélték el azt a gazdálkodást, amit a Hüségliga pénzzel véghezvittek, köztük több olyan is, mint pl. a Magyar Híradó, a mely a hirdetésekért maga is pénzt kapott. A lapok tulnyomó része azonban mélyen hallgat erről a dologról s nem lehetetlen, hogy a legtöbbször tényleg az a baj, hogy a kapott összeg kényszeríti a hallgatásra őket. Arra egyik sem hajlandó, hogy még ő maga visszaadja, addig a két napilap, a melyek a legtöbbet kapták, megtartsa az ezreseket, abban a hitben, hogy idők múltán majd csak elfelejtik a magyarok ezt is, ép úgy, mint a multak hasonló manipulációt.

A jó példával, az amerikai hüséges magyarok tagdíjainak visszafizetésével ennek a két napilapnak kell előjárni s akkor a hetilapok is kétségkívül megteszik a maguk kötelességét. Ameddig ez a boldog idő eljön, a Híradó 110 dollárja is esőndben várja a több száz és ezer dollárak fölőrsorakozását s ha együtt lesz valamennyi, szíves örömmel csatlakozik hozzájuk, hogy csakugyan származzék belőlük valami jó az amerikai vagy a szülő hazai magyarság javára.

Kedves kollégák, napi és hetilapok, föl tehát a csatlakozásra! A magyarság kíváncsian várja, hogy lesz-e valami eredménye a mozgalomnak s hogy van-e lelkiismeret a lapjaiban s azokban az emberekben, akik a lapok mögött állnak?

UTASÍTÁS MAGYAR HADIFOGYOKNAK IRANDÓ LEVELEKRE.

Az amerikai Yörös Kereszt értesítette a kormány sajtóirodájának magyar osztályát, hogy az Egyesült Államokból sem pénz sem egyéb segély nem küldhető magyar, német vagy osztrák hadifoglyoknak. Ezzel egyidejűleg azt is közölte a Yörös Kereszt, hogy a szériális hadifoglyoknak Magyar vagy Németországban, ugyancsak Ausztriában lakó rokonai és barátai igenis küldhetnek pénzt azon kölcsönös megállapodás értelmében, melyet a Szövetséges Hatalmak a Központi Hatalmakkal kötöttek a hadifoglyok segélyezésére tárgyában.

Az Egyesült Államokból írhat bárki levelet hadifoglyoknak a következő utasítás szerint:

- 1) A levél két lapnál ne legyen hosszabb és minden lapnak csak az első oldalára szabad írni. A levelet egy egyszerű borítékba kell tenni.
- 2) A borítékra a fogoly neve és a fogoly tábornak pontos címe irandó.
- 3) A boríték felső jobb sarkába, ahová a bélyeget szokás ragasztani, a következőket kell írni: — "Prisoner of War Mail. No Postage."
- 4) A boríték hátlapjára a küldő neve és címe irandó és a levél külön borítékba az alábbi címre küldendő:
 Bureau of Prisoners Relief,
 The American Red Cross,
 Washington, D. C.
 Háború vagy politikai dolgokról ezen levelekben írni nem szabad.

FÉNYES ESKÜVŐ.

McKEESPORT, PA. Fényes lakodalmi násznép vonult fel a 8-ik utcai református magyar templomhoz, az elmult szombatn autókön, hogy tanui lehessenek, két ifjú pár szerető szív egybekelésének. A Szabolcs megyei származású Tóth Béla és szívválástottja, az Ung megye Csicsér községéből való bájos Ilesik Mariska esküdtek egymásnak örök hüséget.

A papi áldás után a 2-ik utcai Haliba vonultak, hol a muzsikuskor oly roppogós magyar csárdásokkal fogadták, hogy az a 25 korszorú leány és huszonöt vőfély, már autókban igazgatták táncra a lábait.

MAGYAR HADIFOGYOKNAK IRANDÓ LEVELEKRE.

NAGYSIKERŰ HANGVERSENY.

McKEES ROCKS, Pa. Azok, akik megszívlelték a McKees Rocks Magyar Munkás Dalkör meghívását és március elsőjén vagy osztrák hadifoglyoknak. Este megjelentek a Fleishman-este helyiségben, olyan élvezetes és vidám estében részesültek, mely minden várakozást felülmúlt. A fent nevezett dalkör által rendezett mulatságot, hangversenyeket és színelőadásokat a környékbeli magyarság első rangúnak ismeri s tömegesen látogatja. A március elsőjén estélyen szinte tömve volt a terem, alig hiányzott a helybeli s a környékbeli magyarság közül valaki. Nvot: órákor kezdetét vette az igazi magyaros kedélyvel járt táncmulatság, mely 9 órákor véget ért. Ekkor kezdődött a hangverseny. Legelőbb is Péter Gyula, a McKees Rocks Magyar Munkás Dalkör elnöke üdvözölte a jelenlevőket és szép szavakkal esztelte a dalkör három éves fennállásának történetét, működését. Ezek után a dalkör háttasosan elénekelt: "Fel a zászlót" című darabot. A hangverseny további műsora ez volt: East Pittsburghi Magyar Dalára, Dobray J. karnagy vezetésével. "Kertem alatt" című népdal. Alleghenyi Összhang Dalára, Tamássy Gy. karnagy vezetésével. "Fráter nótá". McKees Rocks Német Munkás Dalkör: Tavasz dal. East Pittsburghi Magyar Dalára: Dalárok Indulójá. Alleghenyi Összhang Dalára: Munkás Üdvözet. McKees Rocks Magyar Munkás Dalkör: El még a magyarok Istene. Tamássy Gy. szép és meglepő beszédben esztelte a munkásság mai helyzetét a társadalomban, annak küzdelmét és célját.

Az elhangzott dalok mind egyike az előadás szempontjából semmi kifogásolni valót sem hangozott és a hallgató közönség sokszoros tapsal fejezte ki meglepedését és méltányolását. A hangverseny után újra megkezdődött a tánc, mely azután eltartott éjfélig. A zene kitünő volt s a magyar csárdás, a lassú volt az estély kedvenc tánc. S midőn elhangzott az utolsó "hegedűszó", mindenki csak azt sajnálta, hogy miért nem tarthat az a vidám mulatság óhazai szokás szerinti hajnal hasadtáig. Anyagi tekintetben is szép

TESTVÉR! -- IDE FIGYELJEN!
TARTOZIK-E MÁR VALAMILYEN EGYLETBE? NEM? ÉS MIÉRT NEM?

Azt mondja, hogy egészséges, hogy dolgozik, hogy van pénze, nem szorul senki segítségére. De jutott-e valaha eszébe, hogy mi lesz vele, ha megbetegszik, ha majd nem bír dolgozni, ha hónapokig fogja az ágyat nyomni, vagy ha örökre nyomorékká lesz valamely szerencsétlenség folytán? Hát azon gondolkodott-e, hogy mi lesz a családból, mi lesz az apró gyermekből, ha őn idő előtt kidől az élk sorából, ha idő előtt itt kell hagyni, a kiket szeretett, még pedig minden segítség, minden pénz nélkül? Mert a pénz hamar elfogy, ha beteg az ember, ha nem dolgozik. Mások is voltak már olyan jó helyzetben, mint ön. Mások is mondották, hogy ne mkell nekik senki segítsége, mégis nyomorúságba jutottak, mások kegyelméből éltek.

ILYEN SORSRA AKAR-E ÖN IS JUTNI?

Nem szégyelné magát, hogy míg egészséges volt, míg jól folytak napjai, addig nem gondolkodott jövőjéről, csak a mának élt, hogy holnap majd a mások kegyelméből éljen. Nem fáj a lelke, ha rá gondol, hogy az ön könnyelműsége miatt — akár beteg, akár meghal — ártatlan családja fog nyomorogni, nélkülözni?

Megelőzheti e bajokat, elháríthatja magáról és családjáról a nyomorúságot, ha okosan él, ha bölcsen gondoskodik jövőjéről. Ezt pedig elérheti úgy, ha egyletbe lép.

Miért kell egyletbe lépnie?

Mert az egylet gondoskodik önről, ha beteg, pénzbeli segélyt ad, amikor nem tud dolgozni, kenyeret keresni. De gondoskodik családjáról is az esetre, ha meghal, mert szép összeg készpénzt fizet ki hátramaradt kedveseinek, hogy ne kellessen azoknak mások kegyelem kenyerén tengődni, sem inséget szenvedni.

TESTVÉR! -- Legyen hát okos, legyen előrelátó, legyen szeretettel maga és családja iránt! Álljon be egyletbe, hogy a segítség készen legyen mindig az Ön és családja részére, ne késlekedjen! Ki tudja neme lesz-e késő holnap?

És ha már egyletbe lép, lépjen be ezek közül is a legerősebb, a legbiztosabb és legnagyobb egyletbe:

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETBE, a hol nincs külön kivetés!

Hogy miért a Verhovay Egyletbe álljon be? Kérdezze meg azon sok ezer magyar testvéreit, akik már tagjai ez egyletnek, azok majd megmondják önnek. Vagy kérdezze meg az utazó ügynökeinket, akik meglátogatják önt is. Vagy írjon Gábor István főtitkárnak, Room 808, Markle Bldg. Hazleton, Pa., aki szívesen ad önnek is, másoknak is minden felvilágosítást és tanácsot.

GYÁSZJELENTÉS.
 Szomorodott szívvel értesítjük Szövetkeztünk osztályait és tagjait, hogy szeretett tagtestvérünk Moldován János, a Scalp-Ével, Pa. 49-ik osztályunk tagja, 1918 évi november hó 3-án influenzában esendesen elhunyt.
 Legyen alma esendes!
 Detroit, Mich., 1919 márc. 1.
TARR GYULA, kp. elnök.
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.
 Fenti tagtestvérünk után 1919 március hónap folyamán tagonként egy dollár fizetendő központi pénztárunkba azon tagok által, a kik 1918 december hó első napját megelőzően léptek be Szövetkeztünkbe.
 Tagtestvéri szeretettel
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.

ELŐFIZETŐINKHEZ.
 Több helyről kaptunk panaszt, hogy olvasóink a lapot nagyon rendetlenül kapják, miért is felkerjük tisztelt előfizetőinket, kik a lapot nem kapják rendesen, szíveskedjenek egy levelet írni, hogy az arca reá írni, vagy reá írni angolul a következőket:
 "I get my paper very irregularly."
 Legyen alma esendes!
 Detroit, Mich., 1919 márc. 1.
TARR GYULA, kp. elnök.
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.
 Fenti tagtestvérünk után 1919 március hónap folyamán tagonként egy dollár fizetendő központi pénztárunkba azon tagok által, akik 1918 december hó első napját megelőzően léptek be Szövetkeztünkbe.
 Tagtestvéri szeretettel
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.

SZULÓK! OLVASSÁTK!
MINT TANULTA MEG EGY APA A CIPOSZÁMLAK LESZÁLLÍTÁSÁT.
 "Fiam rendkívül sok cipőt kopott, sok költségre került megfélelő cipővel ellátni" írja Allen Allison J. ur Amity, Arkansas-ból.
 "Mióta azonban Neolin-talpas cipőket kezdtem vásárolni, rájöttem, hogy alig egy harmadnyiba kerül jó cipővel ellátni őt."
 Ez azért van, mert a Neolin-talpas cipők szövésék és tartósak, hogy hosszú ideig használhatók. Cipőszámlák restukálódnak, mert nem kell annyi cipő.
 Neolin-talpas cipőket májdnem mindenütt kaphat, mindenteljesen szabadon készítenek, a családi minden tagja részére. Neolin-talpas kaphatók mindenütt javítási célokra is. Tuománnyos módon készítenek olyanokká, amilyeneknek talpaknak lenniük kell: fényelmek, tartósak és vízmentesek. The Goodfoot Tire & Rubber Company, Akron, Ohio-ban készíti, ahol a Wingfoot-sarkok is készülnek, melyekér jótállunk, hogy tovább tartanak, mint bármely más sarkok.
Neolin-Soles
 The Goodfoot Tire & Rubber Co.
 Nev és pontos cím.
 S az nekünk címezve:
MAGYAR HIRADÓ
 4805 Second Ave.,
 Pittsburgh, Pa.
 azonnal elküldeni, mi aztán ezt a panaszt az illető postamesterhez küldjük el, hogy a rendellen kézbesítés megszűnjön.
 Tisztelettel
 a MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

GYÁSZJELENTÉS.
 Szomorodott szívvel értesítjük Szövetkeztünk osztályait és tagjait, hogy szeretett tagtestvérünk Tóth György, a North Fork, W. Va. 36-ik osztályunk tagja, 1918 évi november hó 4-ikén, influenzában esendesen elhunyt.
 Legyen alma esendes!
 Detroit, Mich., 1919 márc. 1.
TARR GYULA, kp. elnök.
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.
 Fenti tagtestvérünk után 1919 március hónap folyamán tagonként egy dollár fizetendő központi pénztárunkba azon tagok által, akik 1918 december hó első napját megelőzően léptek be Szövetkeztünkbe.
 Tagtestvéri szeretettel
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.

ELŐFIZETŐINKHEZ.
 Több helyről kaptunk panaszt, hogy olvasóink a lapot nagyon rendetlenül kapják, miért is felkerjük tisztelt előfizetőinket, kik a lapot nem kapják rendesen, szíveskedjenek egy levelet írni, hogy az arca reá írni, vagy reá írni angolul a következőket:
 "I get my paper very irregularly."
 Legyen alma esendes!
 Detroit, Mich., 1919 márc. 1.
TARR GYULA, kp. elnök.
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.
 Fenti tagtestvérünk után 1919 március hónap folyamán tagonként egy dollár fizetendő központi pénztárunkba azon tagok által, akik 1918 december hó első napját megelőzően léptek be Szövetkeztünkbe.
 Tagtestvéri szeretettel
BEKEY KORNÉL, kp. titkár.

PUSTULJON EL A FÁJDALOM
 A ki jól érzi magát elhárítja végőre a legveszélyesebb műsájt is. Minden ember lételegénye a betegségek ellen védekezni. Egy elhanyagolt hólia komoly bajt okozhat, egy gyenge immunrendszer fájlalmas sérülést okozhat.
PAIN-EXPELLER
 A veséi kipróbált háziértékű el legyen mindenki számára. A veséiben, hóliában, és oldatban lévő hólia, rengeteg és ideges fájlalmas, az izmok vagy ízületek összes fájlalmas ellen a Pain-Expeller a legjobb eredményt hozza.
 Ne használja magát becsapni utasítások figyelembe vételével. Kérje a legjobbat, a valódi Pain-Expellert.
 Nezze meg a csomagban a vályogot és a horony nélküli csomagolt utasításokat. Pain-Expeller ára: 75 cent. Minden gyógyszertárban kapható vagy egyenesen tőlünk megrendelhető.
DESTROYS ANY
F. AD. RICHTER & CO.,
 71-80 Washington St.,
 New York

M
 SZEREN
 V
 PITTSBU
 össze egy
 Pittsburgh-
 Mukedvelők
 Ezen rövid
 azonban
 fejtek ki
 elismerést
 rom nagy.
 elő s a vic
 ken is szere
 A harma
 ruár hó 27
 2-án játszó
 library sz
 remben mi
 van, azért
 estén keres
 A helybe
 érdeklődés
 előadását
 kotta az, h
 zője Nedba
 burgni sze
 hitközség k
 kedvelők
 bot be is t
 Mind a
 telt meg a
 március 2
 telt, hogy
 volt és ak
 kénytelen
 ni.
 A színre
 "Szerencse
 yigjáték 4
 változásba
 irodalmi b
 vet alkotó
 szerkezet
 tetében es
 lan. Alakj
 gyar köz
 annyi kom
 juk, hogy
 to darabot
 kuma sóha
 té, izléste
 leg, a dar

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

SZERENCSETLEN VETÉLYTÁRSÁK.

PITTSBURGH, PA. Mindössze egy esztendeje, hogy a Pittsburgh-Hazelwoodi Magyar Műkedvelőkör megalakult. Ezen rövid idő alatt tagjai azonban olyan munkásságot fejtettek ki, hogy a legnagyobb elismerést érdemlik meg. Három nagy színdarabot adtak elő s a vidéki hangversenyeken is szerepeltek.

A harmadik színdarabot február hó 27-én és március hó 2-án játszották le a Carnegie Library színterében. A teremben mindössze 350 ülőhely van, azért kellett a darabot két estén keresztül adni elő.

A helybeli magyarság nagy érdeklődéssel várta a darab előadását s az érdeklődést fokozta az, hogy a színdarab szerzője Nedbalek Ferenc, a pittsburghi szent Anna róm. kath. hitközség kántortanítója, a műkedvelőkör vezetője, a ki a darabot be is tanította.

Mind a két estén zsúfolásig telt meg a terem, de különösen március 2-ikán annyira megtelt, hogy már állóhely sem volt és akik később érkeztek, kénytelenek voltak haza menni.

A színre került darab címe: "Szerencsetlen vetélytársak", vigyázték 4 felvonásban és két változásban. A szerző valódi irodalmi becsülettel bíró színművet alkotott, mely a tartalom, szerkezet és kidolgozás tekintetében csakugyan kifogástalan. Alakjait és tárgyát a magyar közéletből merítette s annyi komikumot öntött belejük, hogy kevés ilyen kacagató darabot lehet találni. Komikumok soha sem válik erőltetetté, izléstelenre, sőt ellenkezőleg, a darab egyik nagy szép

ket, menyecskéket, sőt még hamisítatlan óhazai csavargókat is.

A második, március 2-iki előadást az egyik hölgszereplő, Parany Teréz mentette meg. Midőn már a szereplők öltözködni kezdtek, mintegy hét óra tájban híre jött, hogy az egyik fő leányszereplő, Szanyi Julia, súlyosan megbetegedett a még mindig pusztító járványban. Azon színen nélkül a darabot előadni nem lehetett volna. Akkor Parany Teréz, aki kisebb szolgálatot játszott, melyet fennakadás nélkül is lehetett hagyni, vállalkozott rá, hogy eljátsza a szerepet. Probákon mindig pontosan jelen volt s jó emlékezőtehetsége révén nagyban tudta a párbeszédeket s mire a darab megkezdődött, az első fejezést tökéletesen betanulták s szünet-időkben a további mondanivalókat, úgy hogy hibátlanul adta elő szerepét. Ezen bátor és ügyes szereplő nélkül a vasárnapi előadást el kellett volna halasztani.

A jövedelem háromnegyed részben a szent Anna róm. kath. hitközség számára fordították, még pedig a következőképpen. Midőn a hitközség megvette mostani telket azon két ház volt. Az egyiket több mint két ezer dollárra menő javítás után paplakká alakították, a másiknak lakhatóvá tételét pedig a kántortanító vállalta magára, hogy a hitközségnek kiadása ne legyen. A ház javítására hétszázhusz dollárt költött s ezen összeget az általa rendezett színdarabok és mulatságok jövedelméből kapja lassankint vissza. A darab jövedelmének egy negyed részét a homiestedi görög kath. templom kapja, mivelhogy a szereplők szintén a látogató közönség is.

A darabban előforduló szerepeket a következők játszották: Szuhod István, Baskv Erzsébet, Kocsó János, Galata Ilon, Rakoczky József, Hornyák Ist-

Bármelyik télikabátot

kiválaszthatja -- ASSZONYOKNAK ÉS LEÁNYOKNAK VALÓT -- melyeknek ára eredetileg \$45.00, \$55.00, \$59.00 és \$65.00 volt s MOST CSUPÁN

\$25

A szezon legnagyobb felsőkabát ajánlata -- csinos minták, egyszerűen szabott és szőrmével díszített télikabátokból -- melyhez járul a „Big Store” biztosítéka, hogy tartós és jóminőségű. Sokat hordani lehet korai tavaszon is. Bolivia, Silvertone, Duvot de Laine, Bársony, Suede Velour, Gyapjú Velour, Broadcloth és Kearsey, minden kívánt színben. Szoros vagy tág övvel ellátott minták, hosszú kézelővel és sok gombbal. Teljesen bélelt egyszerű v. színes selyemmel.

Mielőtt vásárol, menjen be a MAGYAR OSZTÁLYBA, mely a Basementben van az 5-dik Avenuei bejáratától jobbra.

A BIG STORE MAGYAR OSZTÁLYÁNAK tolmácsai rendelkezésére állnak Önnek a bejárásánál.

ván, Képes József, Kmetz János, Barnóczky Borbála, Szlabicsák Károly, Dobos Ilon, Untener József, Szanyi Julia, Szuhod Miklós, Klaina Anna, Hornyák Ferenc, Rakaczky József, Fekete Etel, Jakubek László, Kiss István, Kocsis János, Belus István, Parany András, Parany Teréz, Kurta András, Deutsch Margit és Csender András.

REVOLVERES UTONÁLLÓ.

McKEESPORT, PA. Hogy a közbiztonság milyen gyengében áll McKeesporton, mutatja az alábbi eset. Bende Mihály magyar munkás, fizetés napon munkájába igyekezett. Utja harmadik utcai hidon vezetett keresztül, a mely a Youghioghenny folyón van s tizedik kerületet köti össze.

Bende gyanútlanul ment a hidon s a vele szembe jövő embert is munkásnak nézte, de

családott. A mint ugyanis a hidon összeértek kint, hogy az illető "bucket"-tal járó rabló s azonnal követelte Bende dinner bucketjét, hogy adja át az övéért.

Mivel ezt Bende magyar természeténél fogva megtagadta, a bandita revolvert vett elő, aztán Bende letette az ébredő edényét. Midőn a rabló közeledett hozzá, hogy a pénzzel kibélelt edényt felvegye, hirtelen hangok hallatszottak a rabló mögött. Két fiatal amerikai volt akik azt mondták Bendének, hogy fogja meg a rablót. Bende meg is kapta, mire a két amerikai neki esett a banditának, a magyar munkás pedig szerencsésen megmenekült.

CUKORRÉPA MUNKÁSOK.

KERESTETNEK CUKORRÉPA MUNKÁSOK. — Jó fizetést adunk jó munkásoknak.

családos emberek előnyben részesülnek. Husztól-Huszonnyégyen, influenzában csendesen elhunyt.

Legyen alma csendes! Detroit, Mich., 1919 márc. 1. TARR GYÜLA, kp. elnök. BÉKEY KORNÉL, kp. titkár.

Fenti tagtestvérünk után 1919 március hóanp folyamán tagonként egy dollár fizetendő központi pénztárunkba azon tagok által, a kik 1918 november hó első napját megelőzően léptek be Szövetkezetünkbe. Tagtestvéri szeretettel BÉKEY KORNÉL, kp. titkár.

Lapunk képviselőt Cucumber és környékén.

MICHIGAN SUGAR CO., F. J. KLUMP, SAGINAW, MICH.

TÁRSAT KERESÉK.

egy jobb menetelű magyar stílyú restauranthez. Aki a szláv nyelvet is beszéli, előnyben részesül. Cim: 223 E. Boulevard, Kenmore, Ohio.

GYÁSZJELENTÉS.

Szomorodott szívvel értesítjük Szövetkezetünk osztályait és tagjait, hogy szeretett tagtestvérünk Jurtin János, a Pittston, Pa., 59-ik osztályunk

BAJUSZ ANDRÁS ur volt szíves elvállalni, a ki fel van hatalmazva a Magyar Híradóra előfizetéseket felvenni. Ajánljuk Bajusz András urat az ottani magyarság szíves jóindulatába.

Hazafias tisztelettel a MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

A PUPOS

vagy
A MAGYAR DETEKTIVEK KIRÁLYA

DETEKTIV REGÉNYEK.
DETECTIVE MAGAZINE.

Egyedüli magyar Detektiv Regény-tár Amerikában.

The only Hungarian Detective Magazine in America.

No. 4. SZÁM.
Első évfolyam — First Year.
Pittsburgh, Pa., 1919 március 7.
EGY FÜZET ÁRA 10 CENT.

MEGJELENT A LEGSZEBB REGÉNY LEGUJAB FÜZETE

Készen van már a 4-ik füzete is annak a nagyszerű regénynek, melynél szebbet, érdekfeszítőbbet még nem olvasott egyetlen honfitársunk sem.

A negyedik füzetben Pálffy, a magyar detektivek királya olyan csodás ügyességgel véghezvitt fogást csinál, mely egyenesen bámulatraméltó. Ami hosszú időn keresztül nem sikerült Európa leghíresebb detektivjeinek és redőrségének, azt véghezviszi Pálffy Zsigmond, a lángeszű magyar detektiv.

Az eddig megjelent füzetek oly kitünőek, hogy aki egyszer a kezébe veszi, az nem tudja letenni a nélkül, hogy végig ne olvassa az egészet.

Minden héten új és folyton érdekesebb füzet jelenik meg

EGY FÜZET ÁRA 10 CENT, EGY EGÉSZ ÉVRE TEHÁT 5 DOLLÁR ÉS 20 CENT. AKI AZONBAN 4 DOLLÁRT BEKÜLD, AZ MEGKAPJA EGY TELJES ÉVEN KERESZTÜL REGÉNYÜNK MINDEN EGYES FÜZETÉT, ÖSSZESEN ÖTVEN-KÉT FÜZETET.

Ragadja meg ezen kedvező alkalmat mindenki, aki szereti a szép és jó olvasni valót. Igen sok elismerő levél van a birtokunkban, melyek a legnagyobb meglepedés hangján írják regényünkről.

Aki az első 4 füzetet akarja, küldjön be 40 centet s postafordultával megküldjük.

HUNGARIA KÖNYVNYOMDA

4803 SECOND AVE.,

PITTSBURGH, PA.

A MAGYAR HIRADÓ MELLÉKLETE.

MAGYAR HUNGARIAN

BÁNYÁSZ MINER

A BEVÁNDORLÁS BETILTÁSA ÉS AZ AMERIKAI BÁNYÁSZOK.

Még eddig ugyan nem kerített sorát az ország törvényhozása annak, hogy a hírhedt bevándorlás ellenes törvényjavaslatot is tárgyalassa, azok azonban, akik mindenképp keresztül akarják erőszakolni, teljesen meg vannak győződve róla, hogy majd letárgyalják a következő ülésszakon és el is fogadják. Egyesek szerint legfeljebb annyiban fogják magát a javaslatot enyhíteni, hogy a bevándorlást nem négy, hanem két esztendőre szüntetik be.

A tervezett törvénynek nyilvánvaló a célja: meg akarják akadályozni, hogy az idegen országokból beözönlő munkások, a kik kisebb béreket is szívesen dolgoznak, el ne vegyék a munkát az amerikaiaktól és a munkabéreket lejjebb ne szorítsák.

Ha azonban ez az igazi ok, úgy méltán lehet azt kérdezni, miért akarják hát akkor éppen azokat az országokat kivenni a törvény alól, a honnét eddig a legrosszabb emberanyag, a legkevésbé kívánatos elemek, a legolcsóbban dolgozó munkások jöttek? A kérdés igen fogós, mert mindenki jól tudja, hogy éppen Cuba, Mexikó, Portorico és Canada adták eddig is az Egyesült Államoknak azokat az embereket, akikkel ugyszólván minden sztrájkot le lehetett törni, akik mindig szívesen vállalkoztak rá hogyha kell, sokkal olcsóbban is dolgozzanak, mint az amerikai munkások. Ha tehát ebből a négy országból az olcsó munkás ezután is éppen úgy bejöhet, mint eddig, vajjon mi értelme lesz annak, hogy az értelmes, szakértő és jó munkás európaikat kizárják? Vajjon mennyire jobb ezeknek a gyűlevész országoknak a népe amerikai szempontból, mint az európai országok boldogulást kereső népe? Ez a tervbe vett intézkedés azt a gyanút kelti föl az emberben, hogy ezeknek a további bejövételét csakis azért engedik meg, hogy különösen a déli államoknak mindenkor legyen elegendő olcsó munkásuk a tulságosan követelőző amerikai munkások ellensúlyozására. Ennek a sejtésnek a világánál aztán a bevándorlás tervbe vett eltöltése egészen más képen mutat.

A dolog természetesen az amerikai bányászokat is érdekli s úgy látszik, hogy magának az uniónak véleménye is az, hogy a bevándorlást el kell tiltani. Az unió hivatalos lapja például kereken kijelenti, hogy hosszú eszterdőkig nincs helye az új bevándorlóknak Amerikában. Ha a háboru előtti állapotok maradnának érvényben a békekötés után is, az unió lapjának véleménye szerint ez valóságos katasztrófát jelentene az Egyesült Államok számára. A multban ugyanis az volt a tapasztalat, hogy a bevándorlók óriási serege csaknem kivétel nélkül lelkiismeretlen munkaadók körmei közé került s így lenne ez bizonyára a jövőben is.

Az unió sohasem volt barátja a bevándorlóknak, dacára annak, hogy mint fizető tagokat szíves örömet bevették maguk közé. A bevándorló ugyanis sohasem törekszik arra, hogy ő vigye a szót ott, a hol amerikaiak is vannak s így voltaképpen a bevándorló tagok sem egybeként, mint hallgatagon, gépiesen fizető adóalanyok, a kik még csak a legcsekélyebb vizet sem zavarták. Ha el is mentek a fiókok gyűléseire, ott nagyokat hallgattak s zavartak arra, akit a többség is fölkarolt. Az unió eddig egy szalmaszálal sem tett keresztbe arra vonatkozólag, hogy az angolul nem tudó és bizonyos tekintetben elmaradt bevándorlót amerikai színvonatra emelje. A fizetséget irgalmatlanul bevasalták rajtok mindenkor s ellenszolgáltatásul csak annyit adtak meg nekik, hogy szabad volt szavazniok, de egyebekben nem törődtek velök.

A bevándorolt bányász most már tisztán látja, hogy az uniónak eddig is csak a pénz kellett s ha ezelőtt az unió mult volna a dolog, őt magát sem engedték volna be Amerika földjére. Most állást foglal a bevándorlás hosszú időre való betiltása mellett is, amivel azt árulja el, hogy ma még jobban ellene van a bevándorlóknak, mint eddig volt.

Az uniónak ez az állásfoglalása azonban elhibázott lépés és csak azt fogja eredményezni, hogy elidegeníti magától azokat a tagokat, a kik szintén bevándorlók, de arra, hogy törvény lesz-e a javaslatból, vagy nem, nem igen fog befolyjni. Sajnos, hogy az amerikai munkásság nagy testületet is orruknál fogva vezetik a túlzó politikuskok.

BÁNYÁSZOK A TEMETÉS RENDEZŐK ZSAROLÁSAI ELLEN.

PANA, ILL. — Ennek a bányavárosának bányászai na-

duplán szokott fogni, amihez a panai bányászok is hozzászóhattak már, de ugyalszik a kapsziság már olyan mértékűt öltött a temetésrendezőknél, hogy nem tudják tovább törni. A bányászok eleinte szép szóval akarták a temetésrendezőköt arra bírni, hogy szolgálataikért méltányos árakat számitssanak, de azokkal nem lehetett beszélni s így elhatározták, hogy maguk segítenek a bajon.

Megcsinálták maguk között a temetésrendező szövetséget, a melynek a város minden polgára tagja lehet. Ha a tagok családjában halálosztás történik, ők maguk szereznek be mindent a mi a tisztességes eltakarítás-hoz szükséges és az undertakerek kizárásával csinálnak mindent. Ez a hathatós eljárás alighanem észre fogja téríteni az ottani kapzsi temetésrendezőket. Bár mindenütt meg lehetné őket tanítani hasonló módon.

NEHÉZ ÁLLAPOTOK WEST VIRGINIÁBAN.

West Virginiában is nagyon nehezen mennek a munkák, mert mindig szaporodik azoknak a bányászoknak a száma, a melyek beszüntetik a munkát. A Baltimore-Ohio vasut mentén például a Monogah vidéken levő 215 bánya közül csak 35 dolgozik, a többi 181 teljesen le van zárva. Ugyanílyen állapotok vannak az állam egész északi részén is. A munka ugyszólván teljesen megállt az egész államban s a hol dolgoznak is, a szén hever elszállítatlanul.

GYERMEKMUNKA A BÁNYÁKBAN.

Az egyik bányászcsalád beporolta a Pittsburg Coal kompaniát, mert a társaság egyik bányájában dolgozó fiuk munká közben szerencsétlenül járt és meghalt. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a fiu még nem volt olyan idős, hogy a törvény értelmében a bányában szabad lett volna alkalmazni s így, bár a szerencsétlenséget a fiu hibája idézte elő, a bíróság mégis megítélte szüleinek a kártérítést. Az is kiderült, hogy a fiu korával maguk a szülők sem voltak tisztában, mert valamivel idősebbnek gondolták s így megkapják a kártérítést, mert máskülönbent attól is eslesek volna.

ÁT VESZI-E A KORMÁNY A BÁNYÁKAT?

Néhány hónappal ezelőtt nagyon erős volt egyes körökben az a hangulat, hogy a bányákat kormánykezelésbe kell venni, éppen úgy, ahogy a vasutakat vannak jelenleg, ma azonban már azt lehet mondani, hogy ez a hangulat megváltozott. Azt mondják ugyanis, hogy az elmúlt esztendő tapasztalatai csakis azt mutatták meg, hogy a kormány képtelen a vasutakat olyan vezetésére, hogy az nemcsak az ország közönségének szempontjából legyen jó, ha-

nem mint üzlet is kifizesse magát. Sok száz millió volt az a ráfizetés, a mibe a vasutak hozzá nem értő irányítása került az országnak s most az állami átvétel legnagyobb barátjai is kezdenek gondolkodni a esni, hogy vajjon nem ugyanez ismétlődne meg abban az esetben is, ha a kormány az ország bányáit is átvénné.

Azt mondják, hogy a mostani rossz munkaviszonyoknak a bányák körében szintén csakis a kormány az oka s kijelentik, hogy a viszonyok sokkal rosszabbak volnának még a mostaninál is, hogyha a bányákat az elmúlt évben is a kormány igazgatta volna.

A kormányátvétel eszméje azonban még mindig hódít a bányászok körében. A kilencedik, keményszén kerület tagjai például a pennsylvániai Kulp-monton tartott gyűlésükön azt határozták el, hogy a bányák kormány kezelése való átvételt fogják követelni és az illinoisi bányászok ugyanezt követelik. A bányatársaságok azonban azzal ijesztgetik őket, hogy egyáltalában nem biztos az, hogy a kormánykezelés esetén a bányászoknak jobb dolguk lesz, sőt inkább az a valószínű, hogyha a bányák igazgatása mindössze egy tuat kormányember kezébe menne át, a bajok és zavarok csak megszorodnának.

SZAPORODIK A MUNKA CONNELLSVILLE VIDÉKEN.

A Frick társaság koksztelpein a legutolsó néhány hét alatt szintén megcsökkent a munka a mennyiben csak négy vagy öt napot dolgoztak hetenkint. Mint értesülünk, a viszonyok ott is megjavultak, a mennyiben most már a telepek egyik fele minden héten teljes hat napot dolgozik, míg a másik fele öt napot.

KEVÉS A MUNKA INDIANA ÁLLAMBAN.

Pontos számítások szerint Indiana államnak 52 bányája teljesen beszüntette a munkát bizonytalan időre, úgy hogy leg-

KERESTETNEK BÁNYÁSZOK.

Allandó munka. Jó hely. 5 láb magas tiszta szén. Unio bánya. Unio fizetés. Jó házak, tiszta víz és csatornázás. Ladolók könnyen megfordulhatnak a bányában. Hzaas emberek, kiknek burdosaik vannak,

Bővebb felvilágosításért menjen vagy írjon e címre: PHILIP ENGEL, aki a társulat ügynöke, akinek irodája a Business Exchange Building-ben van, 4-ik Avenue és Smithfield Street sarkán, Pittsburgh, Penna., vagy jelentkezzen a Bradley és Plum Run, Jefferson County, Ohio bányák superindentjénél, vagy 1206 Citizens Building Cleveland, Ohio. (marc. 20.)

BÁNYÁSZOK KERESTETNEK

a Melcroft, Pa. Fayette Co. bányákban. Allandó jó munka, mert a kementekben is a saját szemünket egejük. Új bánya és gépmunka. Jó tétő és fény. Fizetünk 70 centet tonnánként roomban, 75 centet headingsben és 4.25 egy yard kilovesért.

Egészen új házak 4, 5, 6 és 7 szobások. Rent 9—13 dollár. Jó víz és villanyvilágítás.

Szükségünk van családos és magános bányászokra. Allandó bányászaink 75 dollártól 130 dollárig keresnek két hetenként és mind meg elégedve.

Melcroft, Pa. egy új bányaváros 15 mértföldre keletre Mt. Pleasant, Pa.-hoz az Indian Creek vasuti vonalon.

Hajtsen át Mt. Pleasantről, Pa. vagy vegye a Baltimore & Ohio vasutat Indian Creekre, innen minden este megy a vonat Melcroft, Pa.-ra.

Írjon vagy jelentkezzen közelebbi felvilágosításért a Superindentnek MELCROFT, COAL CO., Melcroft, Penna., Fayette Co. (ápr. 10.)

alább tízezer bányász vettette el a munkáját. Terre Haute város vidéken 42 bánya van, ezeknek a fele nem dolgozik. A munkanélkül lévő bányászok száma a város környékén körül belül kétezer.

KANADAI BÁNYÁSZOK AZ IDEGENEK ELLEN.

A kanadai törvényhozás most fogadott el egy olyan értelmű törvényjavaslatot, hogy a tartomány területéről minden ellenséges alattvalót deportálni fogják. A törvényhozás itt is gondoskodik róla, hogy a bevándorlás a békekötés után teljesen a kormány által legyen ellenőrizve.

Akar-e tagja lenni egy szilárd alapon álló s a legnagyobb körültekintéssel vezetett magyar bányász egyletnek? Ha igen, lépjen be a

Leisenringi Első Magyar Betegsegélyző Egyletbe,

mely már 27 év óta végez áldásos munkát egyleti téren és sok özvegyet és árvát vigasztalt már meg. — Az egyletnek jelenleg van 627 tagja és 17 osztálya. — Beállási díj 5 dollár, tömeges csatlakozás esetén 3 dollár. — 12 taggal fiók alapítható. Havi tagsági díj \$1.25, melynek ellenében 6 dollár heti betegsegélyt és 600 dollár haláleseti díjat fizet.

Bővebb felvilágosításért forduljon ezen címre:

TÓTH FERENCZ, központi titkár

BOX 188, CONNELLSVILLE, PA.

A kanadai törvényhozásnak ezt az intézkedését az ország bányászai is nagy érdeklődéssel várták, annál is inkább, mert ott is igen erős volt az ellenszenv a bevándorolt bányászokkal szemben. Maga a bányászati miniszter hirdeti legelőször, hogy az idegeneket el kell távolítani a többiek pedig távol kell tartani és semmiképpen sem szabad beengedni az ország területére, dacára annak, hogy eddig igen jó hasznukat vették. A bányászoknak különösen az fáj, hogy mi az ott született bányászok katonás koddak, addig helyüket ezek a bevándorlók foglalták el, a kik igen jó fizetéseket kaptak.

A bányászok most azt követelik, hogy a bevándoroltakat kivétel nélkül vissza kell vinni szülőföldjükre és munkájukat a háborúból visszatérő katonáknak kell odaadni. Általában Kanadában is ugyanaz a hangulat a háboru utáni bevándorlásra vonatkozólag, mint az Egyesült Államokban. A "Magyar Híradó" a legjobb magyar hetilap. Előfizetési ára egy dollár 50 cent.

Bányászokat keres. LA BELLE COKE COMPANY, La Belle, Fayette Co., Pa. Keresek Brownsvilleben, 7 láb magas szén. A bányán nem káros, driftnak. Jó tétő és alap. Masina és pik munka. A koks vidéken elfogadott árszámítást. Allandó munkát biztosítunk, mert vasúton és hajón szállítunk. — La Belle a Monongahela River vasútvonalon fekszik. Vasúti állomás La Belle, Pa. Írjon vagy tudakozdjon a superintendensnek. LA BELLE COKE COMPANY, La Belle, Fayette Co., Pa. (ápr. 10.)

Az egész világ bámulja azt az óriási sikert,

amelyet a

PARTOLA

hashajtó, vér és gyomortisztító cukorkák élérnek.

Nincsen ma már olyan ember, aki ne ismerné és ne tartaná kéznél a

PARTOLÁT

FÉRFIAKNAK áldás a PARTOLA

NŐKNÉL életszükséglet a PARTOLA.

GYERMEKEKNEK élvezet a PARTOLA.

A PARTOLA ÁRA: nagy dobozonként 1 dollár.

hat nagy dobozzal csak 5 dollár.

RENDELJEN BELŐLE MÉG MA A PARTOLA FELTALÁLÓJÁNÁL ÉS EGYEDÜLI KÉSZÍTŐJÉNÉL E CIM ALATT:

PARTOS PATIKA

160 SECOND AVENUE,

NEW YORK, N. Y.

INGYEN DISZES FALINAPTÁR!

Vágja ki ezt a szelvényt, mellékelje rendeléséhez és ingyen kapja meg az 1919. évre szóló diszes kiállítású oljafestményü falinaptárt.

KIS HIR

Keresetetés, elres, talált vagy alkalmazást ny magánalkalmazott szobatorozott cikk, hu 2-szor 60c., 6-sz felül minden sz után 1 cent.

Feltűnő betűsek agátsóra 10 el egy inch. Fekete betűkért a fenti ár. Eladás, házadás, biztosítási telesi, eljegyzés, nyilatkozatok levelezés, házakur, társulat vagy ház, csepszalonhír szer 50c., 3-sz huz szón felül megjelenés után. Feltűnő betűsek agátsóra 1 el egy inch. Feltűnő betűsekért a fenti tárik.

Egyleti és két cent szávdetés ára 25c. Feltűnő betűsek agátsóra fér el egy inch. Fekete betűkért a fenti ár. Bankár és ügy, gyógyszerdetesél, munkabányákban, tan, telepítés, busz, gyárak, s 1-szer 70c., 3-sz huz szón felül megjelenés után.

PRAS A Greenfield A népsz. 4014 SE

SANTA CAPSULE MID

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

BA Az igt Gyors-FERFIE Minden Fizesen elő ra. Egy év

KIS HIRDETÉSEK

Keresetetés, ellátást nyer vagy keres, talált vagy elvesztett tárgyat, alkalmazást nyert (háztartás vagy magánalkalmazott), "szűkít keres, butorított szoba, eladó utór s háztartási cikk, husz \$1.00, husz szon felül minden szó minden megjelenés után 1 cent.

Feltűnő betűkből szedett hirdetések agátóra 10 cent. 14 agátosor fér el egy ívesben. Fekete betűkből szedett hirdetések ért a fenti ár kétszerese számítatik. Eladás, házak vagy lakások bérbeadása, biztosítás, születésnői, keresztelési, eljegyzési értesítések, köszönő nyilatkozatok, gyászjelentések, nő nyilatkozatok, házassági ajánlat, manilevezés, házassági eladó farm, földkur, társat keres, eladó farm, föld vagy szalonhirdetés husz szonig 1-szer 50c, 3-szor \$1.25, 6-szor \$2.00, husz szon felül minden szó minden megjelenés után 2 cent.

Feltűnő betűkből szedett hirdetések agátóra 15 cent. 14 agátosor fér el egy ívesben. Feltűnő betűkből szedett hirdetésekért a fenti ár kétszerese számítatik. Egyetési és egyházi hirdetés ára két cent szavankint. Legkisebb hirdetés ára 25c.

Feltűnő betűkből szedett hirdetések agátóra 10 cent. 14 agátosor fér el egy ívesben. Fekete betűkből szedett hirdetések ért a fenti ár kétszerese számítatik.

Bankár és hajógyárosok, pénzügy, gyógyszerészek s orvosok hirdetései, munkáskeresés gyárakba és bányákba, munkaközvetítés, ingatlan, telepítés, szeszüzemek nagy- és kisgyárak, szabadalmak husz szonig 1-szer 70c, 3-szor \$2.00, 6-szor \$3.60, husz szon felül minden szó minden megjelenés után 3 cent.

PRASCÁK JÁNOS A Greenfieldi Magyar Szalonos. A népszerűség tanúja. 4014 SECOND AVENUE.

SANTAL MIDY HUGYCSÓ hántalmaknál gyógyulást talál 24 ÓRA alatt. Minden kapszula 2 cent. Víznyelvény utánzatokra.

INJECTION BROU Az igazi gyógyszer. Gyors-Hatásos-Sikeres. FÉRFIÁJOK ELLEN. Minden gyógyszerárban. Fizessen elő a Magyar Híradóra. Egy évre 1 dollár 50 cent.

EGYLETI ÉLET.

KIMUTATÁS

az "Egysült Petőfi Sándor Szövetkezet" egyes osztályai által 1919 január havában beküldött összegekről, valamint a pénztári állományról. 1919 február hó 1-én.

Table with columns: Oszt., Beküldött, Kimut. nem teljes, Kimut. nem teljes, Nincs kimutatás, Összesen. Lists various branches and their financial reports.

Table with columns: Maradvány 1918 december 1-én, Összesen, Pénztári maradvány. Shows financial summary for 1918 and current treasury balance.

Table with columns: Betegsegélyek, Oszt., Át hozat. Lists medical aid recipients and amounts.

Table with columns: Fiz. tag, Beküldött, Tiszti fizetések, Vegyes számlák. Lists members and their contributions, and various account balances.

TAGTÉVÉI SZERETETTEL, RAKTAY SÁMUEL, kp. pénztárnok.

EGYLETI KALAUZ.

Leisenringi Első Magyar Beutegsegélyező Egylet. Székhelye: Leisenring, No. 3, Pennsylvania. Az egylet tagja lehet minden keresztény férfi és nő, aki 16-ik életét betöltötte, de még az 50 évet meg nem haladta.

Table with columns: Fiz. tag, Beküldött, Tiszti fizetések, Vegyes számlák. Lists members and their contributions, and various account balances.

TAGTÉVÉI SZERETETTEL, BEKEY KORNEL, kp. titkár.

A Pittsburgh és Vidéke Ref. Segélyező és Egyházi Egylet KALAUZA.

Alapítva: 1895 január hóban. Egyletünk fizet minden tag után \$7.00 hetit betegsegélyt és ehalálkor 100 dollár temetési költséget. Főtitkár: Főnök Hornyak, András, főlelkész Zakány Albert, főkönyvelő Kovács Miklós, 1316 East St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Vertical text on the left margin: HIRADÓ, KIS HIRDETÉSEK, Feltűnő betűkből szedett hirdetések, Egyetési és egyházi hirdetés, Feltűnő betűkből szedett hirdetések, Bankár és hajógyárosok, PRASCÁK JÁNOS, HUGYCSÓ, INJECTION BROU, Fizessen elő a Magyar Híradóra.

De egy kartácsforgács megsebesítette a combján és kénytelen volt ott hagyni a harcot. Az első cserével fódott háznál érezte, hogy ereje elhagyja, tovább nem tud menni. A mint visszafordult, látta, hogy a halál közeledik. A halál közeledik, vögy husz honvédel s ugyanannyi becsi légió voltak, vögy husz honvédel s ugyanannyi becsi légió voltak, vögy husz honvédel s ugyanannyi becsi légió voltak.

A kapuk zárták, az ablakok sötétek, a rossz lelkiismeret elrejtőzött s remegve várta Bem titkárát. A huszárak az oroszok után nyugtatták a gyarlóságot, de Bem nem volt hajlandó, s roszta a megbeszélés. Azért csak vállalt, mikor reggelente kiment jelentetett neki, hogy tíz-tizenöt magyar ismét megszókták az éjlel.

— Vigyetek ágyba, mossátok ki a sebeteket, mert elalujtok. Sietve engedelmessékedtek neki, mert a város a magyarok kezén volt és az oláhság nem tudta még, hogy a mai útközben kiel lesz a győzelem. A hatulosó udvari szobában, a hol lefektették, már feküdt valaki az egyik ágyban. — Ki az? — kérde Bányó. — A hazigazda, egy Balistye nevű költelverő, remegő hangon felelt. — Bocssáson meg, honvéd ur, egy sebesült osztrák tiszt, akinek a vállperece át van löve. — En nem bánom, hanem ha Bem tábornok megtudja, magát főbeleveti. A puskámat! Odaadta neki, fölhozta a kakasát, az ellenséges tisztának szegyezte s németül szóla: — Mi az ön rangja? — Kapitány vagyok a Bianchi ezredben. — Kapitány ur, önt ezennel-foglyommá nyilvánítom. Ha el akar távozni a szobából, a gyönyörvön. — Helyes, — felelt hidegen a kapitány és befelé fordult az ágyban. Bányó megvevett egy tal forró levest, kiivott egy kupa pálinkát, aztán puskáját maga mellé tette, mely, letárgikus álomba merült. Mikor fölébredt, egészen jól érezte magát, úgy, hogy azonnal leszállott az ágyról.

Ez nyugtatta csak meg a polgármestert és a két tanácsnokot, a kik azt hitték, hogy Bem szabad két tanácsnokot fog engedni a városban. Féllegzaskönyvöltést fog engedni a városban. Féllegzaskönyvöltést fog engedni a városban. Féllegzaskönyvöltést fog engedni a városban. Féllegzaskönyvöltést fog engedni a városban.

Demesztó hidegben állt a vizaknai harc. Egyik félén Bem kétezer emberrel. A másik félén Püchmer tábornok nyolcezer rendes császári katonával s több ezer szász és oláh főkölvel. Kilenc óra tájban a harc vonalból tantorgó léptekkel, puskájára támaszkodva, jött be a városba Bányó, megvédte honvédszászlójából örmester. Termetre valóságos óriás. A szaronyán és a puskája agyán egyaránt vér pirósított. Látszott, hogy a rohamokban emberségesen közreműködött.

A MAGYAR HIRADÓ KÉPVISELŐI.

Avella, Pa. Tyukodi János ur. Barnesboro, Pa. Szalontay János ur. Canonsburg, Pa. Galó József ur. Connellsville, Pa. Rech Arnold ur. Daisytown, Pa. Tóth László ur. Duquesne, Pa. Sáros Menyhért ur. Everson, Pa. Miklós Lajos ur. Farris és Sharon, Pa. Kuthy Lajos Hooversville, Pa. Hajnos István ur. Latrobe, Pa. Fekete János ur. Leechburg, Pa. Takács András ur. Leisenring, Pa. Cserepi István ur. Leisenring, Pa. Pocsók Antal ur. McKeesport, Pa. Barillo András ur. Monhall és Homestead, Pa. Kardos József ur. és Katinacsák János ur. New Alexandria, Pa. Veres József ur. New Salem, Pa. Komonyi János ur. Phoenixville, Pa. Szegedy R. Gyula ur. Pittsburgh, Pa. Kovács István ur. Uniontown, Pa. Sponták László ur. Vestaburg és Federicktown, Pa. — Barna Balázs ur. Willock, Pa. Veres József ur. Zelenhope, Pa. Horváth János ur. Adena, O. Kuthy Vince ur. Akron, O. Jerebek Lajos ur. Bvesville, O. Kastély András ur. Cucumber, W. Va. Bajusz András ur. Dehne, W. Va. Kőköröcsény György ur. Sabraton, W. Va. Varga Árpád ur. Carteret, N. J. Lukacs Zsigmond ur. Passaic, N. J. Szokás S. Lajos ur. Trenton, N. J. Sendor András ur. Chicago, Ill. Görböny Péter ur. Detroit, Mich. Tóth Géza ur.

FELHÍVÁS ÉS FONTOS ÉRTESÍTÉS.

A "Kohányi Tihámér Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet és Munkás Szövetkezet" központi vezetősége elhatározta, hogy három hónapra keresztül kedvezmény mellett vesz fel új tagokat kebelébe. A beállási díjak a következők:

Table with 3 columns: Age (15 évesőtől, 20 évesig, 25 évesig, 30 évesig, 35 évesig, 40 évesig, 45 évesig, 50 évesig), Amount (\$2.25, 3.25, 3.75, 4.25, 5.25, 6.25)

Az egylet tagja lehet minden amerikai magyar 15 évtől 50 évig. 50 éven felül 55 évig csak is új fiók alapítása vagy csatlakozás esetén vehető fel valaki az egylet tagjai sorába. A fentemlített beállási díj mellett az új tag rögtön segélyben részesül. Új fiók alapítható 12 taggal az Egyesült Államok bár mely részében, sőt ha tagjaink haza vándorolnak, otthon is épen úgy fizethetik a tagsági díjakat. Az önzabába visszatérő ugyanis épen olyan teljes jogu tagja lehet az egyletnek, mint itten.

BECSELTES KÉZBŐL VÁSÁROLJON FARMOT.

Eladó egy farm, mely 60 akér egy és Petersburg, Va. városához 7 mérföldnyire van. Tíz-tíz szántóföld 45 akér, a többi legelő és erdő. 200 gyümölcsfa. A farmon egy új épület, melyben 4 lakható szoba van és egy régi épület, melyben 3 szoba van. A farmon minden szükséges melléképület megvan. Kitért forrásvíz a farmtól 100 lépésnyire. A farm ára, amint van, 2500 dollár. Kézpénz 500 dollár, a többi

EZEN IGAZOLVÁNY NEM VONATKOZIK POLGÁROSLÁSRA.

Amerikai illetőséget tanúsító igazolvány. Aulirott ezennel kijelentem, hogy... országnak vagyok polgára vagy alattvalója, hogy az Egyesült Államokban... napján érkeztem, hogy az Egyesült Államokban lakom, hogy nem határoztam el véglegesen, hogy egy más országba költözöm állandó tartózkodás céljából. Címem az Egyesült Államokban a hová a jövedelmi adóra vonatkozó esetleges értesítések küldendőik utca, házszám... város... állam... aláírás... Eelőttem eskü alatt aláírtam 1919... hó... napján... közjegyző.

A JÖVEDELMI ADÓTÖRVÉNY LEGUJABB MÓDOSÍTÁSA.

A pénzügyminiszteriumnak ma közöztette körlevele bővebb magyarázattal szolgál a bevándorlottak által fizetendő jövedelmi adóról. Felszólítja a munkaadók útján az ország bevándorlott és nem polgárosult lakosságát, hogy eskü alatt jelentsek be szándékukat arra nézve, hogy itt akarnak-e maradni, vagy vissza szándékoznak-e térni szülőhazájukba. Ezen kijelentés kizárólag a jövedelmi adóra és nem a polgárjog megszerzésére vonatkozik. A jövedelmi adó behajtásának módja és az adó nagysága kizárólag attól függ, hogy a bevándorlott adó behajtásának formáját. Azon idegenek adóját, akik nem szándékoznak az Egyesült Államokban maradni lenyomni, vagy még nem tudják, hogy vissza fog-e térni szülőhazájába, tudassa ezt munkaadójával, mely esetben jövedelmi adóját nem fogják a "peda" jából levonni. A pénzügyminiszterium elárta a munkaadókat 1078 számú jelentő ivekkel, amelyek útján a bevándorolt ki-

Az összes pénzek Eszlári András 2930 Harkums Alley, S. S. Pittsburgh, Pa., főpénztárnok címére küldendők.

Az osztály ellenőri jelentések T. Kovács György, 4805 Second Ave., Pittsburgh, Pa. főellenőr címére küldendők.

Hogyan a segélyek kiutalásánál esetleges késések ne forduljanak elő, ajánljuk tagtársainknak, hogy a fenti címeket megőrizzék.

Tagtársi szeretettel HORNYÁK ANDRÁS, főelnök. KOVÁCS MIKLÓS, főkönyvelő.

KOMOLY INTELEM.

A Magyar Híradó előfizetőihez. A Magyar Híradónak 508 olyan előfizetője kapott az utóbbi napok folyamán felszólítást, akinek lapja a közel multban lejárt, vagy a közel jövőben fog lejárni. Hogy a mai nagy kiadás mellett mit jelent 500 hátralékos, aki csak egy kevéssé is ismeri az amerikai lapkiadás terén uralkodó állapotokat, az tudni fogja. Arra kérjük tehát hátralékosainkat s általában azokat, a kik felszólítást kaptak, hogy szíveskedjenek hátralékaikat minél hamarabb beküldeni. A Magyar Híradó ma a legolcsóbb hetilap Amerikában s minden szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy a legjobb, legértelmesebb. A Magyar Híradó előfizetőinek tábora az utóbbi időben nagy arányokban kezd szaporodni, s a midőn mi szeretettel köszöntjük az "ujakat", épen olyan szeretettel fordulunk a "régiekhez" is, hogy tartsanak ki mellettünk. Lapunk színvonalát igyekezzünk állandóan emelni s két új rovattal gazdagítottuk rovatunkat mai számunkban is. Bátor és szókimondó harcot folytatunk az amerikai magyarság nagy és szent érdekeiért s az-

teglátogató Tribula János és Bihari Mihály, segédjegyző Kovács Gusztáv, zászlótartó Mihók György és Brezók Imre, számvizsgáló Kurucz János, Szabó József és Mihók György, ajtóőr Idb. Giba János.

4-ik osztály, Monongahela, Pa. Elnök Lukács János, alelnök Rémis Mihály, jegyző Lénárt Károly, P. O. Box 346, Monongahela City, Pa., pénztárnok Markotány Ferenc, ellenőr Bodnár József, betéglátogató Kondás István. — Egyesületi jegyző és pénztárnok Markotány István, egyesületi ellenőr Drótos József.

6-ik osztály, Whitsett, Pa. Elnök Boczán János, alelnök Farkas Károly, jegyző Gyüre Péter, Box 151, pénztárnok Id. Tóth Péter, ellenőr Verba Sándor, betéglátogató Juhasz András, ajtóőrök Lengyel János és Berencsán Ferenc, zászlótartók Nagy János és Kekes János.

8-ik New Castlei osztály. Elnök Györi Ferenc, jegyző Györi István, 104 Gardner Ave., New Castle, Pa., pénztárnok Kovács Sándor, 1305 Moravia St., New Castle, ellenőr Dudás Imre, betéglátogató Simó János.

9-ik osztály, Daisytown, Pa. Elnök Varga József, alelnök Blizman Béla, pénztárnok Szopó Ferenc, Box 342, jegyző Szűcs István, Box 367, ellenőr Medve István, pénztári ellenőr Teper János, betéglátogató Danyi János, zászlóvivő Zsupán József, ajtóőr Danes József.

15-ik osztály, Studa, Pa. Elnök Nyilas Gábor, alelnök Kristóf Imre, jegyző Szabó János, Box 81, Studa, Pa., pénztárnok Biró Menyhért, ellenőr Rácz Péter, betéglátogató Szabó Gergely, ajtóőr Kormos Károly. A többi osztályok még nem küldtek

FELHÍVÁS.

Felkértem az osztály ellenőrokat, hogy az ellenőri jelentéseket a havi gyűlés után 5 nap mulva legyenek szívesek hozzámba beküldeni, hogy gyorsan és biztosan dolgozhassunk. Tagtársi szeretettel

ÉRTESÍTÉS

A Pittsburghi és Vidéki Magyar Református Segélyző és Egyházi Egylet Osztályaihoz. Ezután is értesítjük az osztály tisztviselőket és tagjainkat arra nézve, hogy a havi jelentéseket, betétszám jelentést KOVÁCS MIKLÓS, 1316 East St. N. S. Pittsburgh, Pa. új főkönyvelő címére küldjék addig is, míg az új borítékok és betétszám jelentés lapok ki lesznek küldve az osztályokhoz.

118

Ne mozduljoni! — kiallott rá egy nyers hang. — Kapitány az ágyban tilt és piszolyt szegzett neki. Bárdy puskáját nyúl. A fegyvert elunt. Két karját csüggedően leeresztelte. — Mi a rangja? — kérdezte a kapitány. — Örmester vagyok. — Örmester, ott ennél foglyomra nyílvánom. Ha el akar távozni a szobából, agyonlövöm. Bárdy elnevette magát. — En fogoly? A magyar sereg kellő közepén? — Erre a kapitány nyelte el magát. — Ön úgy látszik, nem tudja, hogy Bem a csatát elvesztette és serege nagy veszteséggel hátrál Szászsebes mezejére. — Leheltem.

119

diak voltam. Arra születtek, hogy verekedjem. — A születeknek az mindegy, azért ön ö nekik épp oly drága, mint a többi fiuk... Ne menjen, fiatal barátom, ott kint agyon verik az oláhok. — Majd a kert felé szököm a mezőre... de sebem jelentélen, mennem kell. — Tudja mit, — szólt a kapitány, — legalább vegye föl az én koponyegemet, csakomat, kösse fel a kardomat, fogja a pisztolyaimat, uljon a lovamra és úgy meneküljön. — Es most a nevé, kapitány ur, — szólt, mikor átalakított osztrákká. — Stramm Gottfried. — En Bárdy vagyok. Isten önnel! — Köszöntök kegyelmesnek, Bárdy elistietett, a kapitány lovat kivette és a kapu előtt rapattanva, lassu ügrettel megindult Toporcsa felé. — A császáriaknak már csak a sebesültjei voltak. Vizaknár, az oláh lázadók ellenben előzőnöltek a városot. Egy pár egő magyar haz lángja magasra csapott a kezdődő szürkületben. Az oláh lándzsások az utcán bevert hordókból kalappal métrék a pálinkát. Sokan dancoltak a keményre fagyott havon. Más forgatva, táncoltak a keményre fagyott havon. Más részeg emberek azzal mulattak, hogy az elesett honvédek holtestét szurkálták. Valamelyik kapu kerítésére (tan ott tanyázott a tribun?) honvédsapkás fejek voltak kitérve. Bárdy az iszonyat-tól és a dühtől minden porcikájában remegett. — Szászor a nyeregkapában levő pisztolyok után nyúlt, hogy valami garázda fickót lelőjön, de észrebe jutott, hogy még szükségére lehet a töltött fegyverekre. Az oláhok különben egyenruhájú láttára köszöntök és utat nyitottak neki. Toporcsát lángban látták. A menekülő magyarok gyújtották föl. Az utca tele volt diadalmasorral és oláhokkal. Honvédelhetettek is sűrűn heverték

114

Nagyon fiatal vagy te még arra. — Majd megöregszem a csatáért. — Kísérnek tettett a felelet, s elmondta Bemnek. — A tábornok odahívta a fiut. — Ki vagy, fiacskám? — Sándor Miklós. — Végem be tábornok ur. — Apámat, anyámat, rokonaimat az oláhok megölték, engem egy pap megmentett és idehozott, magam vagyok az egész világon. Valami hasznomat csak veszik. — Bemnek lefordították a feleletét. Az öreg meg-simogatta a fejét. — Mit csináljunk vele? Hová dugjuk be? — Tábornok ur, a 37-ik zászlóaljnál elesett a kisdobos. Talán annak jó lesz. — Tábornok ur, — fordult Bem Czecehez, — adja ezt a gyereknek irásba s küldjön le vele a 37-ik zászlóalrhoz egy honvédet. — Mikor a fiunak ezt megmondták, örömben kezet akart csókolni Bemnek. — Hohó, fiam, — szólt Kiss Sándor, — most már katoná vagy, ne csókolgass kezét senkinek. Aztán tanulj meg még az éjjel verni, hogy Előre! II. — Forró augusztusi nap volt. Déva vára melán nézett le a sikra, hol Bem hadseregének utolsó maradványa lerakta az osztrákok előtt a fegyvert. Símbeán tábornok kiadta a parancsot, hogy a be-

115

leg és sebesült honvédeket el kell eresztetni a többi bit pedig erős fedeztet alatt Nagyváránra kell ki-sérni. — Mindenki tudja, hogy a bersorozás vár reájuk. A sereg szélén áll a 37-ik zászlóalj főredekke. A főredek elhullott véres csatákban, vagy elszedelt a balsors csapásai alatt. — Brunner ezredes és több osztrák tiszt sorra vizsgálta a legényeket. Így éretek Sándor Miklóshoz, — Te is katoná vagy? — kérde jóakarú gúnynyal az ezredes. — Igenis az vagyok, — felelt Sándor, katoná-san szemé közé nézve az ezredesnek. — Mi gyerekkel nem harcolunk, kergessétek el! — szólt az ezredes. — Sándor elvörösödött. — Ezredes ur, tizenkét csatában voltam, küzdöttem oroszokkal, osztrákokkal, oláhokkal, sebet is kaptam, épp olyan katoná vagyok, mint a többi. — Eh, ne feleseli, eredi a pokolba, csak nem leszünk olyan embercörök, hogy ilyen fiatal gyereket bersorozunk, — felelt Brunner, a kibén láthatólag a jöndudát dolgozta. — Sándor összehajlítta a kezét: — Ne szégyenitsen meg, ezredes ur együtt harcoltam, együtt is akarok szenvedni bajtársaimmal. — Az ő sorsuk az én sorsom, nem hagyhatom el őket. — Kitalons faj, kemény faj, — mormogta magában, — ezt nehéz lesz megörömi. — Hát maradj itt, — tette hozzá hangosan, — majd megálodom, mit csinálunk veled. — Azzal sarokon fordult, s ott hagyta a kopott honvédeket. — A csapatot, a mely a fegyvertelen honvédeket Dévától Magyarországra kísértte, Brunner ez-